ԺԸ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4646 ՄԱՅԻՍ 28/10 ՅՈՒՆԻՍ 1901 ԵՐԵՈՒՇԱԲԹԻ 22 ՍԷՓԷՐ 1319 ԺԸ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4646

درعلیه‌ده غلطه‌ده (آره‌وك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سی

ՊՈԼԻՍ Ղալաթիա, Նորատունկեան Խան

Հոս առաքուած ձեռագրեր
և Հ Direction du Journal "AREVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Ազգային, Գրական եւ Քաղաքական

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Գալոյ եւ գաւառներու համար տարեկան	140	Ղրշ
» » » » վեցամսեայ	70	»
» » » » եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար տարեկան	40	Ֆրանկ
» » » վեցամսեայ	20	»

Գրամի փոխարէն փոստի փուլ կ'ընդունուի, 11½ դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:

Ձեռագիրներ չդարձուիր ծախքը բաժանողաց կը վերադրուի:

Մանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՆՕԹԵՐ

Ս. Երուսաղէմի մեր վանական շրջանակէն հասած լուրերը ա՛լ կամաց կամաց կը սկսին երաշտանալ, Պաղեստինի անցեալ ամառուան եղանակին պէս, զոր նկարագրեր և աղօթարոյր ոճով պատկերացուցած էր Արեւելքի մտնջենական համակրելի Թղթակիցը. Վոյոյ, իր վերջընթեր տեղեկագրութեան մէջ։ — Փութամ ըսել անցողակի թէ այսուհետև մեծ իրաւամբ կրնայ Երուսաղէմապատում կոչուիլ Վոյոյ, որ Ս. Տեղեաց բոլոր պատմական խորհրդոց ծանօթացուց զմեզ իր բազմաթիւի գողտրիկ թղթակցութիւններով. և հիմայ գոնէ հինգ անգամ Երուսաղէմ գացող եկողի մը պէս,—երիցս երանելի Տ. Աբրահամ Այվազեանի պէս,—քաջածանօթ ենք Ս. Քաղաքին բնական թէ արուեստական բոլոր բովանդակ գեղեցկութեանց և ծիսական կամ արարողական դունագեղ պէսպիսութեանց։— Բնական էր թէ լուրերը սկսէին երաշտանալ, քանի որ ուխտագնացութեան եղանակը փակուեցաւ այս տարուան համար, և վանականութիւնը ամփոփուեցաւ վերջնական Ս. Յակոբանց շրջափակին մէջ։ Միայն թէ սանկ երբեմն երբեմն, տարբեր տեսակ, տեղեկութեանց ալ կընայինք սպասել, կարծեմ, մեր ճաշակին աւելի մօտիկ տեղեկութեանց, մանաւանդ Երուսաղէմապատումի նկարուն գրչին տակ։ Բնութիւն երբեմն, օրինակի համար, թէ «Սիոն» կրօնական ամսագիրը իմաստ պիտի վերսկսի հրատարակուիլ. թէ Ժառանգաւորաց վարժարանին ուսումնական ծրագիրը մեծ բարեփոխութիւն կրեց այս օրերս. թէ մէկ երկու նորընծայ արեղայ Գերմանիա դրկուեցան ասստուածաբանական ուսմանց վարդապետի ասպիճան ստանալու,—ինչպէս երբեմն կը լսենք էջմիածնի կողմերէն,—թէ մատենադարանին կարեւոր ձեռագիրներուն մէկ մասը մամուլի տակ է արդէն. թէ եպիսկոպոս մը վարդապետ, այս անուն եպիսկոպոսին նախաձեռնութեամբ, սկսած են պարապիլ Հայ դպրութեան ուսումնասիրութեանց. թէ նոյն իսկ «Զողուան գրականութեան» համար խորհրդածութիւններ տեղի կ'ունենան մենաստանին մէջ, և թէ գիտութեանց զբաղող արեւզաներ ալ սկսած են ամիլ ծառիկի Զիթենեաց ստորոտը, կամ ուրիշ ասոնց նման սիփոփարար լուրեր, որպէս զի Հայ ժողովուրդը Սիոնի վանականաց մասնաւոր գործունէութիւնէն ալ տեղեկութիւն ունենար։ Վոյոյ, իբրեւ ոչ առասպելապատում, այս կարգի բաներ երբեք չի տեղեկագրեր մեզ,—թէ և վարդապետական ձեռնարկութիւն ալ յաճախ չի ծանուցաներ... բարեբախտաբար։ Կարծեմ թէ վարդապետի մեծ upof մը չկայ արդէն Երուսաղէմի մէջ, ինչ որ հարկաւ բարեխոսութիւն մըն է Մեր անութեան համար, երբ յայտնի է թէ այսուհետեւ Պոլսէն ըլլալիք խնդրանքը Արմաշ պիտի կրնայ մատուցանել պէտք եղածէն աւելի առատութեամբ,

* * *

Ամէնէն վերջին լուրը, զոր կը հաղորդէ տեղական Թերթերու Երուսաղէմի թղթակիցներէն մին, սա է թէ վանական Ընդհ. Ժողովը պիտի գումարուի այս մայիսի մէջ թեւեւս,— Թղթակիցն բառով,—և Մխիթարեանները պիտի տեղեկանայ եօթնամեայ մատակարարութեան հաշիւներուն, ինչպէս նաեւ Ս. Յակոբեանց վանքին «բարոյական և մատուրական կեանքի արդիւնքին», եթէ սակայն ասանկ բանի համար պատշաճ ըլլար ժողով գումարել և քուէով որոշել՝ թէ բարւո՞ք պայմանի մէջ է Վանքին իմաստաւորի «մատուրական կեանքի արդիւնքը» թէ միշտ...կամ տխրունն։ Ես այս ըսուածքէն սաչափը ողջ առողջ կրցայ հասկընալ՝ թէ եօթը տարիէ ի վեր յիշատակուած ժողովը չէ գումարուած, մինչդեռ Վանքին յատուկ Կանոնագիրը, որ 1887ին վաւերացաւ Պատրիարքարանի Ժողովէն՝ Տ. Յարութիւն Պատրիարքի ստիպողական յանձնարարութեամբ, ամէն երկու տարին անգամ մը կը տրամադրէր,— և դեռ կը տրամադրէ,—միաբանական Ընդհ. Ժողովին գումարումը, Տնօրէն Խորհրդի նորոգ ընտրութիւն, հաշուեքննութիւն ևն.։ Հիմա եօթը տարի սպասուելէ յետոյ, մայիսի վարդերուն թօթափումն ալ կրնայ սպասուիլ՝ ողողունելու համար ծանուցուած գումարումը։ Եւ կրնայ յուսացուիլ թեւեւս թէ այս նստաշրջանին մէջ որոշում տրուի «Սիոն»ի հրատարակման, Ժառանգաւորաց վարժարանի ուսումնական ծրագրին բարեփոխութեան... թեւեւս, և որ ի կարգին։

* * *

Իսկ մեր Վարչական շրջանակին մէջ նշանակելի լուր՝ Տ. Աշոտ եպիսկոպոսի անուանումն է իբրեւ Պարիզեանական Փոխանորդ Պաղատի, ինչպէս կարդացինք վերջին Խան ժողովի որոշմանց կարգին մէջ։ Հաւանական է թէ Աշոտ Սրբազան մերժէ այս պաշտօնը, և նուազ հաւանական՝ թէ ընդունի։ Բան իս, որ Նորին Գերազանցութեան բարեկամներէն եմ, այս նուազ հաւանականութեան մէջ կը գտնեմ իր եպիսկոպոսական ապարէզին յանդող սկզբնաւորութիւնը. ահա մէկ խօսքով իմ բարեկամական թելադրութիւնս։ Արդէն վիճակին ժողովուրդը փափաք յայտնած է, ինչպէս կ'ըսուի, այս ընտրութեան՝ անալով թեւեւս նախորդ Պատրիարքարանի Հոգեւոյս Դեղեակեան Սրբազանի յանձնարարութեան, որ Տ. Աշոտ եպիսկոպոսի առաջին հոգեւոր հայրն էր։— Եւ ինքնին Պաղատ գէշ տեղ ալ չէ, Տիգրիսի ափունքին վրայ հին փառաւոր քաղաք մը, ուր չատ հանգստաւէտ պայմաններ կան փնտռողին։ Ասկէ դատ հոն բաւական թուով հայ ժողովուրդ կայ, եկեղեցի կայ, առաջնորդարան ալ, դըպրոց ալ. նաեւ տարին երկու անգամ հունձք կ'ըլլայ. վերջապէս... պանան կայ, արմաւ կայ, ջոջ կայ, և ամէնէն աւելի՝ եպիսկոպոս հովուի մը պէտքը, զոր վիճակին ժողովուրդը զգացուց Ազգ. վարչութեան։ Մնացեալը Տ. Աշոտ եպիսկոպոս կրնայ դատել ինքնին, կամ ի հարկին խորհուրդ հարցնել Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազանի։

* * *

Բայց հետաքրքրական լուրը Սամսունէն հասած է այս շաբթու.—Թէև աւելի ազէկ կ'ըլլար որ չհասնէր, կամ Սամսոն մեր կամ Սեւ ծովը նետուէր։ Գաւառական Ժողովը սանկ ու նանկ պայմաններու մէջ գումարուեր է առաջնորդական ընտրութեան համար, Տեղապահ Հօր նախագահութեամբ։ Կիրդէն ծանուցուեցաւ թէ Առաջնորդ ընտրուեր է Տ. Վահրամ Ս. Մանկունի. ասոր ըսելիք չկայ,—ոչ ալ կրնայ մտածուիլ թէ Տ. Վահրամ եպիսկոպոսի հեւացմամբ Կրօն. Ժողովը իր մեծամասնութիւնը պիտի կորսնցնէ. մարդ երբեք չունեցածը չի կրնար կորսնցուցած ըլլալ։ Մէյոյն թէ Աւետիսի Թղթակցին տեղեկութեան նայելով, եթէ ցաւալի կէտ մը կայ, սա իրողութիւնն է թէ... իրաւ Սեւ ծովը նետուելու արժանի բան մըն է եղեր նոյն օրուան ժողովական հանդամանքը, որ մյոններով հեռու է եղեր պատկառանքէ։ Տ. Մանկունի Սրբազանի մերժման դէպքաւոր պատճառանքը պիտի ըլլայ, ինչպէս կրնայ մակաբերուիլ, այն կուսակցական ոգին՝ որ... տեղական ծովուն գոյնը փոխ առած ըլլալ կը թուի, հանմամատաբար այնքան ապիտակ քաղաքի մը մէջ։

ԱՐԻՏ

ԻԶՄԻՐԵԱՆ ԹՐՈՒԻԿ

(Թղթակցութիւն «Արեւելքի»)

Վարժարանական պիտանեաց։— Երկու խօսք նոր շրջանին առթիւ։— Բարեպատեհ առիթ մը իմրնին ներկայացուած։—Մեր Բանուոր-գիրը։—Քարաթաշի զարծերին նմոյշ մը — Վանառականներու ժողով մը Օսմ. Պանքի մէջ։

Վարժարանական պիտանեաց։— Երկու խօսք նոր շրջանին առթիւ։— Բարեպատեհ առիթ մը իմրնին ներկայացուած։—Մեր Բանուոր-գիրը։—Քարաթաշի զարծերին նմոյշ մը — Վանառականներու ժողով մը Օսմ. Պանքի մէջ։

	Մէճիտ.
Ազգ. պիւտճէն	5300.—
Եկեղեցւոյ բանկալէն	432.—
Թոշակէ (առ նուազն)	500.—
Սպարթալեան կտակէն	78.—
Ցուշարկաւորութիւններէ	150.—
Ալիանս Ֆրանսէզէ ֆր. 500	118.—
Գումար մէջ.	6578.—

Ինչպէս կը տեսնուի ներկայ հաշուեցուցակէն, մեր վարժարաններուն համար որոշուած հաստատ պիւտճէն թէև 6578 մէճիտ է, սակայն վերջին մէկ քանի տարիներուն մէջ, դժբաղդաբար այդ գումարը սոսկ անուանական ըլլալով՝ դպրոցներու համար Վարչութեան սահմանած գումարը տարեկան 500 մէճիտի թոշակի հասոյթը իրեն վերապահելէ յետոյ 5300 մէճիտ է կամ աւելի ճիշդ է ըսել 4800 մէճիտ։ Ուր են ուրեմն բանկալէն, թոշակներէն, Սպարթալեան կտակէն և վերջապէս Ալիանս Ֆրանսէզէն դպրոցներուն ունեցած իրաւունքը, որոնց գումարը կը հասնի 1200 մէճիտի։ Ինչո՞ւ արդեօք վերջին 4—5 տարուան մէջ իրարու յաջորդող Ուսումնական Խորհուրդները բանակցութիւն չեն կատարած Վարչութեան հետ, այդ գումարը իրենց տրամադրութեան տակ դրուելու համար։

Չկարծուի սակայն թէ մեր այս անգամուան ներկայացուցած 6578 մէճիտ պիւտճէն թուղթի վրայ հաշուուած ըլլալով լոկ թուանշաններէ կը բաղկանայ։ Ընդհակառակը, ինչպէս որ դրամագլխի մը 100ին 3էն արտադրած տոկոսը ապահով եկամուտ մը կրնայ համարուիլ, միւնոյնն է նաեւ մեր վերի նշանակած հաշիւը, որ մինչեւ 7500 (*) մէճիտի կրնայ բարձրանալ եթէ յատկիկայ նոր շրջանին առթիւ գործելու կարող անձնաւորութիւններէ բաղկացած Ուսումնական Խորհուրդ մը կազմուի Վարչութեան կողմէ։

* * *

Ասկէ զատ եթէ ամիս մը առաջ տեղացի մէկ քանի դիրքի տէր անձնաւորութիւններ ներկայանալով Սրբազան Առաջնորդ Հօր, ցաւ յայտներ էին մեր կրթական գործին անգոհացուցիչ վիճակին վրայ և փափաք յայտնած էին միանգամայն զայն բարեկարգելու պատրաստակամ ըլլալնին։ Մէկ կողմէն ուրախ ենք, այսպիսի բարեպատեհ առիթ մը իր իսկ ոտքով Վարչութեան Սրբազան Նախագահին ներկայացած ըլլալուն համար, վասն զի որչափ որ գիտենք ասանկ պարագաներու մէջ աւելի Վարչութիւններն են որ ժամով կը վնտռեն նմանօրինակ առիթներ ու չեն գտներ։ Միւս կողմէ ալ կը ցաւինք թէ ինչո՞ւ չկարենային ողջունել կազմակերպութիւնը նորոգ Ուսումն. Խորհուրդի մը, որուն անդամները լսածնուս նայելով, գործի սկսելու համար մինչեւ այսօր կը սպասեն Վարչութեան հաւանութիւնը հաղորդող պաշտօնական հրաւէրին։

* * *

Եթէ Աստ չուզեր քահանաներուն հետ գործ ունենալ, գոնէ մենք երկու խօսք ընենք իրենց վրայօք։

(*) Գումար մը որով կրնայ Լիսէ մը կառավարուիլ։

Տեղւոյս երաժշտապետին պես գանակոծուելու հաւանականութիւնը չթգիլեր զմեզ սակայն հրապարակելու այն տխուր կացութիւնը, ուր կը գտնուի այսօր մեր քահանայական դասը, վիճակ մը՝ որուն անկումը օրէ ըստ օրէ զգալի կ'ըլլայ, և որ դժբաղդաբար, հաւարակութեան ալ անտարբերութիւն և ուծացում կը ներշնչէ դէպի մարդերն եկեղեցին։ Կը խնայենք մի առ մի յիշել հոս անոնց այն աղարքները, որոնք գայթակղութիւն յառաջ կը բերեն ժողովրդեան մէջ, որուն անտարբերութենէն քաջալերուած՝ կը յարատեւեն մնալ այդ ողբալի վիճակին մէջ։ Ո՞ւր պիտի յանգի ասոր վախանը, դժուար չէ գուշակելը, առայժմ մեր գիտցածը սա թէ՝ ժողովուրդը կարծես զանոնք ապրեցնելու համար միայն ստեղծուած է։ Խե՛ղճ ժողովուրդ։

Աշխարհիս մէջ մէկ անկիւնէն հոս նետուած կամ տեղացի ըլլալու պարծենկոտութեամբ փքացած այս բարիծաղիկ հաւք եթէ ժողովրդեան առատաձեռնութեան շնորհիւ հանգիստ ապրելու և նիւթական նախանձելի վիճակի մը տիրանալու բաղդը ունեցած են, գոնէ պէտք չէ՞ որ իրենց նուիրական պաշտօնի գիտակցութիւնը ունենան։ Ցաւալի է որ Առաջնորդարանը քաջ իսկ գիտնալով քահանաներուն այս անառանելի վիճակը, չենք գիտեր ի՞նչ պատճառով, կը դժկամակի կարգի կանոնի բերել զայն և աչք կը գոցէ անոնց զեղծումներուն ուշադրութենէ։

Արդ, քանի որ բարոյապէս պատժուելու երկիւղը չունին մեր քահանաները, ուստի Թող ժողովուրդը նիւթապէս պատժէ զանոնք։ Թէ ի՞նչ կերպով. տա՛ մեզ ցոյց կու տանք միջոցը։ 1. Ըստ հնաւանդ սովորութեան, բարեկեցիկ անձանց տօնախմբութեան առթիւ անոնց տուները շնորհաւորութեան գացող քահանաներուն դրամական նուէր չտալ բնաւ։ 2. Ցուշարկաւորութեանց և մկրտութեանց առթիւ փոխանակ ամբողջ քահանաները կամ անոնցմէ մեծ մասը հրաւիրելու, մէկ կամ երկու հոգիով բաւականանալ, և որովհետեւ աւուրքը կամաւոր է՝ 20ի տեղ 5 վճարել։ 3. Անոնց գանձանակները ստակ չձգել և բնաւ ժամուց չտալ։ 4. Տաճարեցական իրաւունքները մեծապէս զեղչել։ Ահա միջոց մը՝ որ կարծենք, միայն կրնայ իրենց կոշտն վայել ընթացք մը ունենալու հարկադրել զանոնք։

* * *

Վերջերս Քարաթաշի Թաղ. Խորհուրդը 600 մէճիտի գումար մը ձեռք ձգելու համար, հանգանակութեան մը ձեռնարկեր է, գիւղին եկեղեցիին զանգակատունը վերականգնելու համար։ Շնորհակալ եթէ կ'ուզէք, մենք այդ հանգանակութեան համար այն ատեն յաջողութիւն պիտի մաղթէինք, եթէ եկեղեցիին և մանաւանդ վարժարանի խնայութեան առաջքը առնելու համար, գոյութի պատերուն անձեւի մասերը ծեփելու և ներքին ողողմելի վիճակը բարեկարգելու ծառայէր։

Արդի աղէկ կամ գէշ զանգակատունը ի՞նչ ունի եղեր որ Թաղականութիւնը ելեր 600 մէճիտի չառայլ ծախքով նոր մը կառուցանել կ'ուզէ։ Աւելի աղէկ չէ՞ որ հանգանակուելիք գումարը դպրոցին ներքին բարեկարգութեան համար ծախսուի, որուն պէտքը այնքան զգալի է։ Երանի՜ թէ Թաղականութիւնը իրաւացի գտնելով մեր այս դիտողութիւնը, դպրոցը և մանկապարտէզը բարեկարգէր, և նոր զանգակատան տեղ բաւականաւոր կոչնակով մը և կամ արդի զանգակատան 5 6 ասկեայ նորոգութեամբը։

* * *

Եթէ Իզմիրի առեւտրական գործառնութիւններն բոլորովին դժուարացնող և մանաւանդ գրագիրներն ալ յոգնեցնող պարագայ մը կայ, այն ալ ուրիշ բան չէ, բայց եթէ դրամական միջոցներու թանկութիւն մը պակասը։ Հոս մէճիտիէն կ'արժէ 18ուկէս, 19, 20, 20ուկէս, 23 6/40, 23ուկէս, 23 3/4, 25, 25 2/40 28, 33։ Օսմ. Կայս. Պանքն մէճիտը 18ուկէսէն կը ճանչնայ (լիրա 100), 19էն կ'ընդունի մաքսը, 20էն ապիոնի, բեթթոլի, կաղնի առեւտուրը. 20ուկէսէն գարի, մորթ, մամ, սուսամ և այլն, 23 6/40էն բամպակ, բուրդ, ելն. և գլխաւորաբար փոխանակագրի գործերը։ 23 ուկէսէն 23 3/4էն չամիչի Սուլթանիէ և Բազաքի տեսակները, 25էն ամերիկեան ապրանք, քաղաքաց, տիմի և այլն, 25 2/40էն մանիֆաքթիւրի բոլոր առուտուրը, 28էն ապակիէն երեսուներեքէն ընթացիկ դրամ։ Ալ ընթերցողները կրնան երեւակայել թէ գրագիրներն ու վաճառականները ի՛նչ դժուարութեան առջեւ կը գտնուին։ Այս բարելոնական խառնակութեան միանգամ ընդ միշտ վերջ մը տալու նպատակով անցեալները Օսմ. Պանքայի մէջ ժողով մը գումարեցին տեղացի երեւելի վաճառականները, և այս առթիւ խորհրդակցելով գրեթէ միաձայնութեամբ որոշեցին որ ոսկին 100 դրուշի հաշուով կատարուին քաղաքին բոլոր առեւտրական գործառնութիւնները, իսկ հիւսն ալ, որոշեցին որ ճիշդ օխան գործածուի՝ որ 400 դրամ է։ ՍՈՒՐԻՆ

ՕՏԱՐ ԷՋԵՐ

ՄԱՀՈՒԱՆ ՀԱՆԴԻՊ

(Թարգմանուած գերմաներէնէ)

Դ.

Կը հանդպայ տարէն։ Դիւրութեան քոյրը կը հնազանդի։ Իրօք, արեւուն կարմիր կոհակը կը ցամքի. վասն զի հողը ծծած է առատ ջրը։ Դաստապարեալ մրն է այս, այլեւս ուրիշ ճար չիկայ՝ բայց եթէ կատարել իր խնդիրքը։ Սպասումով միայն կ'ապրի, ստոյիկեան կորովով մը. յոյս մը կը փայլի իր աչքերուն մէջ, այս նամակէն կը սպասէ իր յեսին ուրախութիւնը, ճառագայթը՝ որ իրեն պիտի ուղեկցի խաւարին ճամբուն վրայ, այն ատաւծային երգին՝ որ զինքը պիտի օրօրէ հանգստօրէն, այն նուիրական ծաղկանիթուին՝ որ վարդերով պիտի լեցնէ իր լեթեայ փոսը։

Ուրեմն ամենասիրելիի մը նամակն է որ պիտի կարդայ, ուստի սիրազուրկ կրօնաւորուհին կը սարսռայ, իբր թէ պատրաստի դաշտին վրայ եղած քամին մեռեալներ պիտի զարթուցանէր իր ծոցին մէջ։

Վեր կը վերցնէ լապտերը ու լոյսի շող մը կ'ողողէ այն ձերմակ թուղթը՝ ուր սեւ տողեր գծուած են, ինչպէս նաեւ այն ճերմակ երեսը՝ որուն վրայ մահը կը դնէ արդէն իր ճիրանը։ Արագ նայուածքով մը նամակին պարունակութեան վրայէն կ'անցնի, եւ դառն յուսախաբութեան մը կը կրէ։ Ո՛չ, անոր մէջ խօսողը չէր ա՛յն սէրը՝ որ կը հաւատայ, կը հանդուրժէ, որ կը ներէ ամէն բան, չէր այն սէրը՝ որ կ'անցնի լիներէն և մահուամբ իսկ չի մեռնիր . . .

—Սակայն չէք կարդար սիրելի քոյր իմ, կը մրմնջէ մահամերձը, յանդիմանութեամբ, և իր աչքերը որոնց մէջ կեանքի հուրը կը մարի, կը մութան, սակայն, վերջին մը գորով, կրօնաւորուհին անշարժ կը կենար, իբր թէ ճակատագիրը իրմէ կը պահանջէր որ ոճիր մը գործէ։ Որովհեւ պիտի նախադասէր հրայանի բուռնով մահացու հարուած մը տալ այս մարդուն՝ քան թէ կարդալ անոր այդ նամակը, որուն իւրաքանչիւր բառը պիտի վիրաւորէր իր սիրտը աւելի ապահով և աւելի դժնդակ կերպով քան թէ պատերազմի գնդակները։ Որովհետեւ կը սիրէ այս զինուորը՝ որ մահուան հանդէպ անվեհեր, հեշտասիրաբար կ'երկարձգէ իր հոգեվարքը, որպէսզի չմեռնի դեռ. չաւարած գողտրիկ նամակը իր ամենասիրելիին, զոր պիտի երգէ իր յաւիտենականութեան մէջ։

Ու նամակը, չարաշուք նամակը, որ իրեն ասպար մը եղած չէր և որուն գուհիկ ոճը ընդունած էր կարմիր արիւնի վրայ։ Ամենասիրելիս Բօլ, պատերազմը չափազանց երկար կը տեւէ. Մի նեղանաք «ձեր Թաշնիկին, եթէ չկրնայ ապրիլ «երբ Թնդանօթը կ'օրօրայ, վասն զի պէտք «ունիմ արեւու և երաժշտութեան։ Մենք «Սպանա կը մեկնինք Վոյոյ։ Ամիսի մէջ «յաջանուագներ կան։ Մենք միասին «երբեք երջանիկ եղած չպիտի ըլլայինք։ «Եթէ երբեք յաջողիք վերադառնալ այդ «հրեալի նախամիներէն, դուք վատօրով «սեւցած պիտի ըլլայիք, իսկ ես, շողա«վայլ չջղագետներ կը կեմ։ Եւ յետոյ, «դուք չափազանց մեծ էք, դուք վախ «պիտի ազդէք ինձի որ փոքրիկ աղջիկ մըն «եմ։ Երեկոյթի մը մէջ այնպէս թուեցաւ «ինձի թէ կը սիրեմ զձեզ. յամբ վալսի «մը միջոցին։ Պառոն Սավալ մոգի ըսաւ «թէ վերջին պատերազմներէն դրեթէ «բոլոր ողջ մնացողները խեղդամահ եղած «պիտի ըլլան։ Ուրեմն աւելի լաւ է որ այլ «եւս զիրար չտեսնենք Նորէն։ Ինձի դաբ«ձուր մատանիս։ Մնաս բարեաւ Բօլ։ «Մնամ ձեր փոքրիկ բարեկամուհին։ Օտէթ «տիսքանտ։»

Ոչ, չպիտի կարդար այս նամակը։ Անգիտակից կոչութիւնը թեթեւամիտ աղջկան մը, որ խոյս կու տար ցաւագար նշանած մը ունենալու հաւանականութեան առջեւէն, չպիտի ջնջէր այն անբացատրելի ստուգութիւնը որ կը վերացնէր այս մահամերձը, իր սիրային ակնկալութեանը մէջ։ Կը ծռի դէպի ան՝ մաղթելով անոր անմիջական մահ, որ պիտի ազատէր զինքը իր նոգեալի պաշտօնը կատարելէ։ Բայց վիրաւորեալը նորէն բացած է աչքերը. ակնկալութիւնը կը հիւծէ զինքը և կեանք կու տայ իրեն. բովանդակ էութիւնը կը թթռայ արտասովոր ձգտումով մը։

—Սակայն չես կարդար, քոյր իմ, ատով, կը սպասնես զիս։ Սակայն Օտէթի գերը չատ դիւրընթեռնելի է։

—Ո՛հ, այո՛, չատ դիւրընթեռնելի, կը մտածէ հիւանդապահուհին, դառն կարկկութիւն մը զգալով այս հաւատացեալին համար՝ որ կասկած մը անգամ չի տածեր իր սիրած կնոջ դէմ։

Կինը կը կանգնի.

—Ներէ՛ հարիւրապետս, բայց իմ լապտերս այնչափ գէշ կը վառի որ...։

Այն ատեն, մինչդեռ ճրագին բոցը արծարծել կը ձեւացնէր, և իր յուսահատութեան խորքէն կը զգար թէ ճարահատ պէտք է կատարէ իր պարտականութիւնը, մտքին մէջ ծագեցաւ մէկը այն գաղափարներէն՝ որոնք կը բղխին մի վայրկեան գթութեան վառարան հանդիսացող կիներու սրտէն։ Եւ կրօնաւորուհին որ մինչեւ այն ատեն սրբութեամբ քալած էր անոր շաւղին վրայ՝ որ ըսած է. «Ես եմ ճշմարտութիւնը,» համարձակօրէն որոշեց ատել։

ԻԶԱՊԵԼ ՔԱՑՂՐՐ

—)(23)(—

ԹՕՐԹ ՕՆԷ

ԿԵԱՆՔԻ ՊԱՅՔԱՐԸ

ՍԱՌԱ ԿՈՄՍՈՒՀԻՆ

Գ.

Մէրլօ կասկածութեամբ ընդունեց առաջին ներկայացող վաճառականը, բիրտ ընդունելութիւն մը ըրաւ երկրորդին, իսկ երրորդին դէմ դուռը գոցեց։ Սլ այնուհետեւ եկողը կը վնասուէր պարզապէս։ Պահակ զրքի պէս՝ Մէրլօ վերէն վար կը չափչփէր բակը։ Մեքենաբար դուռ մը հրեց ու ընդարձակ և կամարակապ սրահի մը մէջ գտաւ ինքզինքը, որ ատենօք իրը խոհանոց ծառայած էր։ Հոն մեծ քանակութեամբ նարասներ դիզուած էին իրարու վրայ. Վերածնութեան ատեն չինուած պահարաններ, ժ. դարու զարդարուն խոհարարաններ, քանդակազարդ աթոռներ, մահճակալներ, դարաններ, թիկնաթոռներ, կերպասով պատուած քանեներներ, ժ. դարու մէջ չինուած Ռէնէսէրի գեղեցիկ սեղմադարաններ։ Ամէն ձեւով ու ոճով պատի ժամացոյցներ։ Փերեզակի ճշմարիտ խանութի մըն էր, ուր ամէն ինչ դիզուած էր խառնիխուռն վիճակի մէջ, փոշիի թանձր խաւով մը ծածկուած։

Գնդապետը ապշահար՝ կը դիտէր այդ ճոխ առարկաները և զգուշութեամբ կը յառաջանար կարասիներուն սեղմ շարքին մէջէն։ Հետաքրքրութենէ մղուած՝ գնդապետը, փոքր սանդուխէ մը անցնելով՝ ճաշասրահ մտաւ, որ լայն ու մեծ սենեակ մըն էր, պատերը ոսկեզարդուած, որոնց վրայ նկարուած էին որսորդութեան պատկերներ։ Հաղուագիւտ ու հին յախճապակիէ թանկագին սպասներով ծածկուած էր սեղանը, որուն մէջտեղը կը ծածկէր ձենովայի թաւշէ օթոց մը։ Պատուհաններուն վարագոյրները կիրիբէ շինուած՝ ա՛լ սեւցած էին, անխնամ ձգուելնուն պատճառաւ։ Ջերմոնը սքանչելագէս նկարուած էր ու վիհնիւսի յաղթանակը կը ներկայացնէր։

Իւրաքանչիւր քայլին՝ գնդապետը նոր հիացում մը կ'ունենար։ Մարքիզը, որ գեղեցիկ բաներու ճաշակը ծայրայեղութեան մղած էր, աղքատիկ մարդու մը պէս ապրած էր այդ ճոխ բնակարանին անկիւնը։ Տեսակ մը հիւանդոտ ապահութիւն թոյլ չէր տուած իրեն վայելել իր հաւաքած գեղարուեստական ճոխ առարկաները։ Գնելու տենչը միայն ունեցած էր, բայց ոչ վայելելու։

Մէրլօ գնդապետը շլացած երբ ետ կը դառնար, նրբանցքի մը մթութեան մէջ զարնուեցաւ անծանօթի մը, որ զգուշութեամբ կը յառաջանար։ Գնդապետը խուլ մուլուք մը արձակեց և բռնադատելով զայն ետ քաշուիլ, բիրտ շեշով մը ըսաւ.

—Ի՞նչ կ'ուզէք։

—Օրիորդ Սինեան, պատասխանեց անծանօթը, որ փոքրահասակ երիտասարդ մըն էր, շագանակագոյն կիսամօրուքներով և կլոր ու զուարթ դէմքով։

—Օրիորդ Սինեան հոս չէ յարեց գընդապետը, ձեռքով դուռը ցոյց տալով անծանօթին։

Երիտասարդը հասակը չակեց ու քայլ մը առնելով դէպ ի առաջ, ըսաւ.

— Ներեցէք պարո՛ն, անպատճառ պէտք է տեսնեմ զինքը...

—Բացարձակ հրաման կայ մարդ չընդունելու։ Կարծենք թէ ամէն ոք իրաւունք ունի իր ննջեցեալին վրայ առանձին ողբալու և անծանօթներու կողմէ անհանգիստ չըլլալու։

—Ներեցէք պարոն, յարեց երիտասարդը, բայց ես անծանօթ մը չեմ։

—Ո՞վ էք ուրեմն դուք, ըսաւ գնդապետը խիստ նայուածքով մը։

—Հանգուցեալ տը Սինեի Մարքիզին նօտարը։

—Դո՞ւք։

Ու գնդապետը կասկածութեամբ դիտեց երիտասարդին դէմքը ու խորհեցաւ թէ այդքան երիտասարդ մէկը չէր կրնար նօտար ըլլալ։

—Ներեցէք, անշուշտ մարքիզին ընտանիքին վերաբերող անդամի մը հետ խօսելու պատիւը ունիմ, յարեց երիտասարդը։

—Պարո՛ն, գնդապետ Մէրլօ կը կոչուիմ և պաշտօն ունիմ հսկելու որ տարտոց առաջարկութիւններով չաղտոտեցնեն օրիորդ Սինեանը։ Հետեւաբար, կը ձգեն ողբալու և անծանօթներու կողմէ անհանգիստ չըլլալու։

—Ներեցէք պարոն, յարեց երիտասարդը, բայց ես անծանօթ մը չեմ։

—Ո՞վ էք ուրեմն դուք, ըսաւ գնդապետը խիստ նայուածքով մը։

—Հանգուցեալ տը Սինեի Մարքիզին նօտարը։

—Դո՞ւք։

Ու գնդապետը կասկածութեամբ դիտեց երիտասարդին դէմքը ու խորհեցաւ թէ այդքան երիտասարդ մէկը չէր կրնար նօտար ըլլալ։

—Ներեցէք, անշուշտ մարքիզին ընտանիքին վերաբերող անդամի մը հետ խօսելու պատիւը ունիմ, յարեց երիտասարդը։

—Պարո՛ն, գնդապետ Մէրլօ կը կոչուիմ և պաշտօն ունիմ հսկելու որ տարտոց առաջարկութիւններով չաղտոտեցնեն օրիորդ Սինեանը։ Հետեւաբար, կը հասկնաք թէ ի՛նչ ընթացք պէտք է բռնեմ։

Ու նորէն դուռը ցոյց տուաւ երիտասարդին։

—Իմ շնորհաւորութիւններս ձեր պաշտօնին մէջ ցոյց տուած խստութեանը մասին։ Իմ նորատի յանախորդուհիս երջանիկ է ձեզի պէս վստահելի բարեկամներ ունենալուն համար։ Այդ մասին պիտի շնորհաւորեմ զինքը։

Ու այլեւս քայլերով երիտասարդը սկսաւ փոքր սանդուխէն վար իջնել. գնդապետն ալ ետեւէն երթալով կը պոռար.

— Պարոն կը խնդրա՞մ վրա։ Կեցէ՛ ձեզի կ'ըսեմ. ոչ ոք արտօնուած է վեր ելնելու։

(Շարունակելի)

Քաղաքական Լուրեր

ԹՐԱՆՍՎԱԼԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Վլատճոնթայնի հակատատերտը։—Նոր մանրամասնութիւններ — Լորտ Քիչնէրի հնուազիրը։— Պորայի մէկ յայտարարութիւնը։—Բանակցութիւններ — Հէյմբուտնի տնմնատուութիւնը։— Հաճիւրը։— Պ. Սէսիլ Ռոտս։—Աղետապը։

Լոնտոն, 4 յունիս։— Անգլիոյ պատերազմական նախարարութիւնը, այսօր, սա հեռագիրը ստացաւ Լորտ Քիչնէրէն զոր Բէլթորիայէն ուղղած է յունիսի 4 թուականով.

«Այս միջոցիս ստացայ Տիքսընի տեղեկագիրը՝ Վլաքֆոնթէյնի ճակատամարտին վրայ։ Մեր կողմէն 1450 զինուորներ կը կռուէին՝ եօթը թնդանօթներով։ Մեր զօրագունդը Վլաքֆոնթէյնի բանակատեղը կը վերադառնար, երբ թշնամին, ոլորերին եռաբ պահուելէն օգտուելով, յարձակեցաւ մեր վերջապահին վրայ, զոր կը կազմէին 230 զինուոր՝ երկու թնդանօթներով, Լոնտոնի կամաւորները և Տէրպիշայրի զօրագունդէն հաբիւր հոգի։ Պոէրները գրաւեցին երկու թնդանօթ, բայց երբ մէս զինուորներն ալ սկսան յարձակիլ, Պոէրները եռամդուեցան, որով վերոյիշեալ ձեռք անցուցինք մեր թնդանօթները և թշնամիին դիրքերը գրաւեցինք։ Մեր կորուստն է 6 սպայ ու 51 զինուոր սպանուած և 6 սպայ ու 115 զինուոր վիրաւորուած։ սպայ մը և 7 զինուոր անհետացած են։ Քանի մը հեռագիրներու մէջ անուններ դրուած են։ Անկէ ի վեր Լոնտոնի կամաւորներէն սպայ մը՝ հաբիւրապետ Ուէլիֆրտ և չորս զինուոր մեռան իրենց ստացած վէրքերուն հետեւանքով։ Պատերազմի դաշտին վրայ քառասունմէկ Պոէրներու դիակները գտնուեցան։ մինչեւ հիմա թշնամիին ունեցած ուրիշ կորուստներու մասին տեղեկութիւն առնուած չէ։ Օգնութեան համար զինուորներ ղրկուեցան։»

—Տէյլի Նիւզ Հոլանտայի մէջ հրատարակուած պաշտօնաթուղթերէն կը քաղէ հետեւեալ յայտարարութիւնը, զոր Պոթա զօրավարը պատերազմի Պոէրներուն ուղղեց Լորտ Քիչնէրի հետ կատարած բանակցութիւններուն անյաջողութիւնէն ետքը.

«Սիրելի եղբայրներ,

«Լորտ Քիչնէրի նամակին մէջ գտնուած բացարձակ հակամարտութիւնը ապեւի պէս ցոյց կու տայ ձեզի թէ Անգլիոյ կառավարութիւնը մէկ նպատակ միայն ունի, այն է մեր ազատութիւն ժողովուրդին բնաջիջ ը ընելը, և թէ մեզի համար բոլորովին անկարելի է ընդունիլ անոր առաջարկած պայմանները։ Նամակը իրապէս շատ քիչ զիջողութիւններ կը պարունակէ։ Զգուշացէք։ Անգլիոյ կառավարութիւնը կ'ուզէ օրէնսդրական Մարհուրդ մը տալ մեզի՝ իր պաշտօնաներէն և իր կողմէ ընտրուած անդամներէ բաղկացած։ Գալով ժողովուրդին փափագներուն, ատոնք բնաւ նկատողութեան չեն առնուիր։ Անգլիոյ կառավարութիւնը, իբրեւ մեծ շնորհ մը կ'ուզարկէ մեզի, մէկ միլիոն ոսկի յատկացնել մեր ազգային պարտքը վճարելու համար, մինչդեռ իրաւագէտներուն կարծիքին նայելով, եթէ ճակատագիրը օր մը բոլորովին հակառակի մեզի, Անգլիոյ կառավարութիւնը պարտաւոր պիտի ըլլայ վրան առնել մեր բոլոր ազգային պարտքերը՝ օգտուելով հանդերձ երկրին շահերէն։ Մեր Պոէրները հոս դժնդակ գործ մը ունին կատարելիք։ Ուրիշ կերպ ի՛նչպէս կրնայ ըլլալ երբ մեր գոյութիւնը վտանգի առակ է անիրաւաբար։ Անշուշտ Պոէրներուն համար շատ տխուր բան է այնչափ աբիւն և արտասուք թափել այս պատերազմին մէջ, բայց անոնց վիճակը աւելի տխուր պիտի ըլլար եթէ պարտաւորուած ըլլայինք զրկուելու մեր երկրէն։ Անկեղծօրէն կը յաւելցիմ այն Պոէրներուն որոնց կիները բանտարկուած են։ Ատոր համար թո՛ղ ոչ ոք յուսահատի. այն որ կը յուսահատի և կը վհատի ոչ միայն իր հայրենակիցներուն հանդէպ կ'անիրաւի, այլ իր հաւատքէն ալ հրաժարած կ'ըլլայ։ Թշնամին ո՛րչափ մեզ խոչտանգէ, զէնք է այնքան աւելի ոյժով պաշտպաննէք մեր երկիրը ու մեր արդար իրաւունքները։ Ինչպէս Դանիէլ առիւծներու փոսին մէջ, այնպէս մեր յոյսը դէնքերէ Տէրոջը վրայ, վասն զի անուշտ մեզ պիտի ազատէ իր յարմար դատած ատենը ու միջոցներով։»

—Տէյլի Նիւզ վերագահութեամբ լուր մը կը հրատարակէ թէ Լորտ Քիչնէր, այս միջոցիս, Սթանտէրթընի մէջ նորէն կը բանակցի Պոթա զօրավարին հետ՝ ասանդհինգ օրուան զինադադարի մը համար՝ հաշտութեան վրայ բանակցելու նպատակով։

—Լորտ Քիչնէր յունիս չորս թուականով սա հեռագիրը ուղղած է Բէլթորիայէն։—«Հէյմբատուն, յունիս 2ի առաւօտուն, անձնատուր եղաւ Քրուկիւլնէկը հրամանատարին։ Զորս ժամուան ճակատամարտէ մը ետքը, քաղաքապահները ու տեղւոյն կամաւորները դուրս խուժեցին, դեռ չժամանած մեր այն զինուորները որոնք այդէր զօրախումբը կը հալածէին։ Անգլիացիներուն կորուստն է երեք մեռեալ և երկու վիրաւոր։ Պոէրներուն կորուստը աւելի շատ է։ վաճառականները կողոպտուեցան։ Պահակզօրքերը Թող տրուեցան։ Ցիէնէ զօրավարին յանձնեցի Բարէյուսոյ գաղթավայրին մէջ կատարուելիք զինուորական դործողութիւններուն հրամանատարութիւնը։»

Նեհանճեհսպուրկ։— Զինուորական իշխանութիւնները նկատելով որ հանքի մէջ աշխատող շատ մարդիկ հիմա անկանոն զօրագունդերու մէջ կը ծառայեն օրական հինգ շիլինով ու պարէնով, պահանջեցին նոյն քանակութեան զեղչել հանքագործներու օրականները։ Այդ փոփոխութիւնը այսօր սկսաւ գործադրուիլ։ հետեւեալ բազմաթիւ հանքագործներ բանթող ըրին։

Բարէյոս։—Պ. Սէսիլ Ռոտս, Ռատէզիայէն վերադարձին, Անգլիա երթալով քանի մը օր պիտի մնայ։

Լոնտոն։—Պատերազմական նախարարութեան մէկ զեկոյցին կ'երեւայ թէ ազատեալը ծանր կոտորածներ կ'ընէ հարաւային Ափրիկէի հիւանդանոցներուն մէջ։ Այդ հիւանդութենէն օրական 22 մահեր կը պատահին։ Նաեւ 184 ենթատոսներ ու զինուորներ ծանրապէս վաքսուած են այդ տիւէն։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Հէրպէրթ Պիզմարք իշխանին բնութագրութիւնները։—Ֆոն Պիւլովի տրտունին բարեկամութիւնը։—«Վոսիշէ Զայթունկի» պատասխանը։

Հէրպէրթ Ֆոն Պիզմարք իշխանը մամուլին մէջ պայքար մը կը մղէ նախարարապետ Ֆոն Պիւլովի դէմ, պայքար մը զոր Ռայխսթակին մէջ բացած էր։ Հէրպէրթ իշխանը յօդուած մը հրատարակած է Պերլիներ Նախրիխթենի մէջ, որուն վրայ շատ կը խօսուի այս պահուս։ Այդ յօդուածին մէջ կը քննադատուի Ֆոն Պիւլովի հեռաւոր արտաքին քաղաքականութիւնը և մանաւանդ այժմեան անգլիամոլութիւնը, որ Գերմանիոյ մէջ ծաւալած է։ Իշխանը փափաք կը յայտնէ որ աւելի հանդարտութիւն ցոյց տրուի Ռուսիոյ նկատմամբ, յիշելով թէ իր հօր՝ Պիզմարք իշխանին յարաբեւ ջանքէր բոլոր եւրոպական դահլիճներուն վրայ հանդարտեցնելը նեղրնչել իր արտաքին քաղաքականութեան վրայ։ «Արդ, կ'աւելցընէ Հէրպէրթ իշխան, հիմա այդպէս չէ խնդիրը։» Վոսիշէ Զայթունկ Հէրպէրթ իշխանին քննադատութեանց պատասխանելով հեգնօրէն կը հարցնէ թէ կը յիշէ՞ այն վստահութիւնը՝ զոր ռուսական դահլիճը 1887ին և 1888ին ունեցած է իր մեծահռչակ հօր քաղաքականութեան վրայ։ Նաեւ կը յիշեցնէ թէ Վիէննայի դահլիճը ինչ վստահութիւն ունեցած էր, Գերմանիոյ և Ռուսիոյ միջեւ կնքուած գաղտնի համաձայնութեան լուրը առնելով, ատոր ուզեցաւ դաշնակցութեան մը հետ զուգահեռաբար։

ՁԻՆՈՒ ԴԻՊԵՐԸ

Թիէն–Զինի դիպուր։—Պատերազմ։ մարէշալ։—Բէրլինի գերման դեսպանատուն։—Ռուսիոյ կորուստներ։—Տրանսվասլսն զինուորներ։

Լոնտոն, 4 յունիս։—Սթանտարտ Թիէն-Զինի դէպքերուն վրայ խօսելով կ'ըսէ.—«Թիէն–Զինի վերջին կռիւը թէեւ ցաւալի է, սակայն պիտի յիշեցնէ Եւրոպայի թէ ի՛նչ կը պարտի վաղեմի ու նշանաւոր զինուորականին, որ, հակառակ մեծամեծ դժուարութիւններու, յաղթած է թերեւեցնել կամ բոլորովին կարգադրել մէկէ աւելի վէճեր։ Վալաէրսէ մարէշալին ճարտարութեան ու աղդեցութեան շնորհիւն էր որ զինուորական երկպառութեան գաղափարը մը ետքը օտար զինուորականներու մէջէն կռիւները շատ հաղուագիւտ եղան, և թէ համաձայնութիւնը ու ընկերասիրութիւնը ընդհանուր կանոն մը եղան բոլոր զինուորներուն համար։ Անգամ մը կամ երկու, իրաւ է որ, քաղաքական մեքենայութեանց ազդեցութիւնը ձգտեալ յարաբերութիւններ և սազանալոյց վարչականներ առաջ բերին, բայց ծանր խզում մը չպատահելու համար Վալաէրսէ մարէշալին հեղինակութիւնը, անկողմնակալութիւնը և բարեցակամութիւնը հարկ եղաւ։»

Պերլին։—Գերմանիոյ գլխաւոր լրագիրները կ'արտայայտեն օտար թերթերու գրածները՝ Վալաէրսէ մարէշալին վերադարձին նկատմամբ։ Վոսիշէ Զայթունկ կ'ըսէ թէ այդ տեսակ պարագաներու մէջ գովեստները չատ ածան են, և թէ քանի մը կառավարութիւններ, որոնք այդ մասին շռայլ են, աւելի աւելի աղէկ կ'ընէին եթէ Զինու մէջ դիւրացնէին մարէշալին գործը, փոխանակ ամէն տեսակ արգելքներ յարուցանելու անոր առջեւ, Գերմանիայէն ճամբայ ելլելէն մինչեւ Զինու մէջ ընդհանուր հրամանատարի պաշտօնը ստանալու օրը։

—Վիլհէլմ կայսրը նկատելով որ Զինու հետ կատարուած բանակցութեանց վիճակը առաջ բերած է միջազգային զինուորներուն Բէ-Զի Լիէն մասամբ հեռացումը, Բրուսիական թագ պատուանշանի երկրորդ աստիճանը տուաւ Բէքինի գերմանական դեսպան Պ. Մումմ ֆոն Շուարձենշթայնի և նոյն դեսպանատան խորհրդական Պ. Բէլմէրի։

Բեռլին։— Մինչեւ Բէքինի առումը ռուս զինուորներու ունեցած կորուստին վիճակագրութիւնը հրատարակուեցաւ։ 31 սպաներ և 682 զինուորներ սպաննուած կամ իրենց առած վէրքերուն հետեւանքով մեռած են։

Թուլոն։— Ֆրանսայի ծովային նախարարութիւնը հարցուց Թուլոնի նաւահանգիստի վերահսկիչութեան թէ Նիվ փոխագրանաւը նորէն ե՞րբ կրնայ Զին ուղեւորիլ ֆրանսական զինուորներ փոխանակելու համար։ Պատասխան ստացաւ թէ Նիվ երկար ուղեւորութենէ մը ետքը նորոգութեան պէտք ունի, հետեւաբար երկրորդ ուղեւորութեան մը համար կարելի չէ թուական մը որոշել։

«ՖԻԳԱՐՕ»Ի ԳՈՐԾԸ

Պ. Բէրիվիէի զեկոյցը։—«Ֆիկարօ»ի պաշտօնականները։—Պ. Ռոտէն ու Պ. Բէրիվիէ հաշտուած։

Բարիզ, 3 Յունիս։—Ֆիկարօ կը հրատարակէ Պ. Բէրիվիէի մէկ զեկոյցը՝ ծանուցանող թէ Պ. Քորէլի վերջնագէս հրաժարած է այդ լրագրին մէջ ունեցած պաշտօնէն, վասն զի անոր գրութիւնները չէին համապատասխաներ այդ հաստատութեան աւանդութիւններուն։ Միւս բոլոր խմբագիրները կասարեալ է՛ն ընդունեն Պ. Բէրիվիէի ծրագիրը, մանաւանդ Պ. Կասթեն Թալմէր։ Թերթին պատասխանատուութեան խնդիրը, կ'ըսէ Պ. Բէրիվիէ, կարգադրուեցաւ վարչութեան հետ, և պիտի յանձնուի վստահելի ու կարող անձի մը ձեռքը։

Բարիզ, 4 յունիս։—Ֆիկարօի խնդրին եզրափակ գոյնը երեւան կ'ելլէ։ եկած զրոյցներու նայելով Պ. Բէրիվիէի մայիս 24ի ձեռնարկը, որով Ֆիկարօի խմբագրութեան գլուխը անցաւ, յաջողեր է։ Կը տիրուի թէ Պ. Բէրիվիէ որ հիմա նոյն լրագրին միակ պատասխանատու տնօրէնն է, Ֆիկարօի վարչական Մարհուրդին դէմ դաս բացած էր, թող չտալու համար բաժնետէրերու այն գումարումը, ուր Պ. Բէրիվիէի հրաժարման վրայ խորհրդակցութիւն պիտի կատարուէր։ այդ գումարումը՝ յունիս 11ին յետաձգուեցաւ, վասն զի ներկաները օրինական թիւը չէին կազմէր։ Պ. ոը Ռոտէն, Ֆիկարօի խմբագրապետը, որ նաեւ դատ բացած էր իրեն հրաժարեցուցուելուն դէմ, Պ. Բէրիվիէի հետ համաձայնութեամբ խնդրեց դատարանէն որ վճիռ չարձակէ։ Այդ պարագային այնպէս հետեւցուեցաւ թէ Պ. Պ. Բէրիվիէ ու Ռոտէն հաշտուած են, թէ վարողը ու վտարեալը սքանչելի բարեկամներ եղած են և թէ մայիս 24ի ձեռնարկը պարզ տեղափոխութիւն մըն է՝ այսինքն թէ Պ. Բէրիվիէ ընդհանուր վարչութենէ խմբագրապետ եղած է և Պ. ոը Ռոտէն ալ խմբագրապետութենէ՝ ընդհանուր-վարչէ։ Այս վերջին պարագան տակաւին որոշ չէ։ Ինչ որ ալ ըլլայ, դատարանը վճիռ չարձակեց, հակառակ Ֆիկարօի վարչական Մարհուրդին ներկայացուցչին պահանջմանը։ Պ. Բէրիվիէ հաշտուած է նաեւ Պ. Բալմէթի հետ։ Կ'ըսուի միանգամայն թէ համաձայնութիւն մը գոյացուցած է բաժնետէրերու մէջ իր ամէնէն ահարկու հակառակորդ Պ. Պայէրի հետ։ Հիմա միայն վարչական Մարհուրդին նախագահ Պ. Բէրթան կը մնայ որ Պ. Բալմէթի անեղբորդին է։ անոր հետ ալ եթէ հաշտուի, Պ. Բէրիվիէ բաժնետէրոց ընդհանուր ժողովէն վախնալիք բան մը չունի, քանի որ իր բոլոր հակառակորդները անհետացած են։

ՋԱՆԱՁԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Իտալիոյ նորածին իշխանուհին։—Գերմանիա եւ Հոլանտա։— Գերմանիոյ մամուլին նամաժողովը։—Իտալիոյ խորհրդարանը։—Մ. Նանսենգենը։

Իտալիոյ Լէյնա թագուհին և նորածին Եոլանտ Մարկիզի իշխանուհին քաղաքացի՝ Թագուհիին յայտնած փափագին համաձայն, իր անկողնէն ելլելէն յետոյ պիտի կատարուի մկրտութեան արարողութիւնը, որպէս զի կարենայ ինքն ալ ներկայ գտնուիլ։ Հռոմի լրագիրները մասնաւոր գոհունակութեամբ կը յիշատակեն Թրիէսթէի Իտալացիներուն ցոյց տուած համակրանքը ու պատիւը։ Սան Ճուրջոյի բլուրէն, որ քաղքին վրայ կը նայի, քառասուն թնդանոթներ արձակուեր են, որոնք խնդակցական հեռագիրներ կը տանէին Վիքթոր-Էմմանուէլ թագաւորին ուղղուած։ Այս աղաւնիները Թրիէսթէ դրկուած էին աղաւնիներ հռոմէական Ընկերութեան կողմէ։ Հռոմ մտած առաջին աղաւնին սա հեռագիրը կը կրէր։—«Մարկիզի և Լէյնայի առաքինութիւններով օժտուած ըլլալու խոստացող իշխանուհի մը ծննդեան առթիւ Իտալիոյ զգացած ուրախութեան խնդագին արձագանգը կ'ըլլայ նաև Թրէսթէ, որուն ժողովուրդը փոխադարձաբար կը հաստատէ այն սէրը, զոր կ'ընդունի։»

—Մորնի և Բոսքի Պրիւսէլի թղթակիցը կը կարծէ թէ Վիլհէլմինա թագուհիին և Վիլհէլմ կայսեր ու ֆոն Պիւլովի միջեւ տեղի ունեցած տեսակցութիւնը առնչութիւն չէ ունեցած հաբաւ-ափրիկեան խնդրին հետ, այլ հոլանտական գաղթականութեան պաշտպանութեան Գերմանիոյ կողմէ։ Թղթակիցը կ'աւելցնէ թէ հաւանաբար համաձայնութիւն մը պիտի կնքուի երկու տէրութեանց միջեւ և թէ այս համաձայնութեան շնորհիւ, Գերմանիա առեւտրական կարեւոր առաւելութիւններ ձեռք պիտի ձգէ։ Սթանտարտ բոլորովին կը հերքէ այս լուրը։

—Քաղաքական-մաքսային Համաժողովին առաջին դումարման, որ անցեալ երեքշաբթի տեղի ունեցաւ Պէրլին, ներքին գործոց պաշտօնատան մէջ, նախագահեցաւ ֆոն Պիւլով բարի գալուստ մաղթեց գերման դաշնակից գլխաւոր պետութեանց նախարարներուն։ Ցոյս յայտնեց թէ կատարուելիք բանակցութիւններուն և վիճաբանութիւններուն շնորհիւ, կարելի պիտի ըլլայ ընդհանուր համաձայնութեան մը յանգիլ։ Բանակցութիւնները բոլորովին գաղտնի պիտի ըլլան։

—Իտալական Մարհրդարանի անցեալ երեքշաբթի օրուան նստին մէջ եւմտական նախարար Պ. Ուղէմպարդ եւմտական քանի մը բարեփոխուած ծրագիրներ ներկայացուց ժողովին։ Նախարարը ընդունեցաւ որ այդ ծրագիրները պէտք եղած բարեփոխութիւններ կրնէ յետոյ՝ եւմտական բարեկարգութեան ընդհանուր ծրագիրը քննելու պաշտօն ունեցող յանձնաժողովին զրկուին։ Մարհրդարանը հաւանութիւն յայտնեց այդ մասին։

—Մ. Նանսենգեն դահլիճը որոշեր է Մարհրդարանը արտակարգ նստի չդրաւիրել, քանի որ բնաւ պէտք չկայ ատոր։ Մաք Քինլի նախագահին քաղաքականը որ այս որոշումը հաղորդած է, կ'աւելցընէ թէ նախագահին յայտարարութեան համաձայն, արդի կայութիւնը չի պահանջեր Մարհրդարանին գումարումը, մանաւանդ որ Մ. Նանսենգեն քաղաքականութիւնը Փիլիպանց մէջ որ և է փոփոխութիւն չէ՛ տեսնուիր։

Երէկուան Հեռագիրներ

ԼՈՆՏՈՆ, 8 յունիս։—Բէքինէն կը հեռագրեն թէ Զինու արքունիքը յուլիսին Բէքին պիտի վերադառնայ։

ՊԷՐԼԻՆ։—Կ'ըսուի թէ Վալաէրսէ մարէշալին տեղ ուրիշ մը պիտի չանուանուի՝ իբրեւ ընդհանուր հրամանատար Զին գտնուող միջազգային զինուորներուն։

—Կեֆիոն ու Իրենեն գերման յածաւորակները յուլիսի սկիզբները պիտի մեկնին չինական ջուրերէն։

Թիէն, Զին։—Երկաթուղիներու պաշտպանութեան համար Զին մնալիք միջազգային զինուորները սա տեղերը պիտի կացարանեն։—Դերմանները՝ Բէքինի կայարանին պիտի հսկեն, Անգլիացիները՝ Շանհայ-Բուանի և Միանսայինները՝ Թաքուի։

ԼՈՆՏՈՆ։— Քէրթունէն կը հեռագրեն թէ Բարեյուսոյ գաղթավայրին Մարհրդարանին նիստը յետաձգուած է օգոստոս 27ին։

—Բէլթորիայէն առնուած հեռագրի մը նայելով, եկեղեցուոյի կառավարութիւնը ընդհանուր մը տեղի ունեցեր է։ Ինը զինուորներ սպաննուեր են։

—Կ'ըսուի թէ Պոթա զօրավարը Լորտ Քիչնէրի կողմէ արտօնուեր է հեռագրով բանակցելու Քրիւգէր նախագահին հետ։

—Բիլթէրսպուրկէն կը հեռագրեն թէ երկաթուղիի կառավարութիւնը ծանր ընդհարում մը տեղի ունեցեր է։ Բաղմաթիւ Անգլիացիներ մեռած կամ վիրաւորուած են։

—Բարեյոյսի հեռագիրները կը ծանուցանեն թէ այդ տեղին հիւսիսային կողմը Պոէրները նորէն սկսած են գործել։ Միւնչ զօրավարը անոնց դէմ կը գործէ։

ՍԱՈՒԹ-ՄԷՐԹԸՆ։—Լուի Պոթա զօրավարին կինը հոս հասաւ։ Լրագրական ներկայացուցիչներուն չուզեր տեղեկութիւն տալ։ Նախ Լոնտոն պիտի երթայ, յետոյ Հոլանտա և անկէ ալ Պէլճիքա։

ԲԱՐԻԶ.— Ֆրանսայի արտաքին գործոց պաշտօնարանին մէջ բոլորովին երեւակայական կը նկատուի անգլիական լրագրի մը այն լուրը թէ Անգլիոյ և Ֆրանսայի միջեւ համաձայնութիւն մը գոյացած ըլլայ Մարոքի և Նիւֆաունտլէնտի մասին։

Վիէննա։— Պուլկարիոյ Ֆէրտինանտ իշխանը Լէյպէթալ հասաւ և իր ճամբան շարունակեց դէպի Իտալիա։

—Հունգարական պատուիրակութիւնը, հաւաքական գումարումի մը մէջ, ընդունեց արտաքին գործոց նախարարութեան եւմտացոյցը և վստահութեան քուէ տուաւ Կոլոմանոյի կոմսին համար։

ԲԵԹԼԵՀԵՄԻԿ.— Ռուսիոյ կայսրը յուլիսին այցելութիւն պիտի տայ Աւստրիոյ կայսեր։

ԲԱՐԻԶ.—Պ. Պ. Մաքս Ռէյֆիսի ու Լապէրտէրի մենամարտը այս առտու վերսկաւ։ Առաջին ընդհարումին, Պ. Մաքս Ռէյֆիս թեւէն վիրաւորուեցաւ։ Բժիշկները պահանջեցին դադրեցնել մենամարտը, բայց Պ. Մաքս Ռէյֆիս բողոքեց և «մարդասպա՛ն» պոռաց Պ. Լապէրտէքի երեսին։

ՏՈՔԹՈՐ Կ. ԱԹԱՆԱՍԵԱՆ որ տասնեղհինգ տարիէ ի վեր իբր Բժիշկ, Վիրաբոյժ և Մանկաբարձ իր յաջողակութեամբ, գոհ ըրած էր հասարակութիւնը, վերջերը ուղեւորութիւն մը ըրած է Եւրոպան յատկապէս մօտէն ուսումնասիրելու համար արդի վիրաբուժական գործողութեանց վերջին կատարելագործեալ դրութեանց ամէն մանրամասնութիւնները (techniques), և յաջողաբար Եւրոպայի գլխաւոր բժշկական կեդրոններուն՝ Ինտրնպիւրկի, Լոնտոնի, Բարիզի եւ Վիէննացի հիւանդանոցներուն մէջ ժամանակիս էն նշանաւոր վիրաբոյժներուն կատարած գործողութիւններուն որուն հետեւելով ուսումնասիրած է, մանաւանդ կանանց ներքին գործարանները, և որովայնի վրայ կատարուած ամէն գործողութիւններ (Laparotomie), և ասոնց համար պէտք եղած գործիքներն ալ հոգալով վերադարձած է այժմ իր բնակավայրը ԻԶՄԻՏ։ Ուստի պատիւ ունիցանել արդոյ հասարակութեան թէ պատրաստ է դարմանելու իրեն դիմող ամէն հիւանդները։ կատարել ամէն տեսակ վիրաբուժական գործողութիւններ մարմնոյ որ և է մասին վրայ։ Կը տեղուորէ կոտրած և խախտած (fprpf, չpfpf) ոսկորները նորագոյն մեթոտներով։ Մասնաւորապես յանձն կ'առնէ դարմանել ԿԱՆԱՆՑ ծննդական գործարանաց հիւանդութիւնները՝ ժամանակիս էն կատարագործեալ կերպերով։

Ամէն Ուրբաթ օր ձրի կը դարմանէ աղքատաց։ ԱԿԱՆՋԻ ՓԲԻ և ԿՈՆՈՐԴԻ հիւանդութիւնները և վիրաբուժական գործողութիւններ կը կատարէ։

486 63—100

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Պալտի ասոյեան տրուեցաւ Պէլճիքի նահանգին տէֆթէրտար էֆենտի։

—Գալաթիայի նահանգին վերաքննիչ ատեանին պատժական ճիւղին նախագահ անուանուեցաւ Բերայի նախնական դատարանին հարցաքննիչ դատաւորանդամ Թալաթ պէյի։

—Երկրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Կէրչի ոստիկանութեան վերահսկուչ Ցիլաքոով զօրավարին։ Երրորդ կարգի Օսմանիէ՝ սեղուոյն ոստիկան-զինուորներու հրամանատարի օգնական Պ. Նէրզլոյէվի։

ՑՈՒՆԱՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔՍԱՆԸ.—Ցունաց Պատրիարքական Փոխանորդը ուրբաթ իրիկուն Կ. Պոլսոյ արքեպիսկոպոսական բոլոր թեմերուն հաղորդեց Ամեն. Տ. Եռաքիմ Սրբազանի ընտրութիւնը, յանձնարարելով քահանայներուն որ ասկէ վերջը Ն. Սրբազնութեան անունը յիշատակեն աղօթքներու մէջ։

—Ընտրութիւնը Տ. Եռաքիմ Սրբազանի ծանուցուեցաւ հեռագրով մը՝ սարտագրուած Տեղապահէն, սինոդականներէն և ընտրողական ժողովին բոլոր անդամներէն որոնք միանգամայն շնորհաւորեցին Ն. Սրբազնութիւնը։ Պատրիարքական փոխանորդն ալ շնորհաւորական հեռագիր մը ուղղեց։ Բերայի հեռագրատունէն Ամերոզ զրկուեցան Տ. Եռաքիմ Գ.ի ուղղուած հազարէ աւելի շնորհաւորական հեռագիրներ։

—Ուրբաթ օր, Պատրիարքական ընտրութիւնը կատարուելէ ետքը, երբ ընտրողական ժողովին անդամները Պատրիարքարանի սրահը վերադարձան, կ. Պոլսոյ վաճառականներու ներկայացուցիչներէն Պ. Բամբատոս շնորհակալութիւն յայտնեց եկեղեցիին ու ազգին պետերուն, յարեց թէ ազգը երախտապարտ է եկեղեցականներուն և Խառն ժողովին անդամներուն։ Պ. Բամբատոս բարեմաղթութիւններ ըրաւ Վեհ. Սուլթանին, նորընտիր Ս. Պատրիարքին և օրթոտոքս հասարակութեան եկեղեցականներուն ու աշխարհականներուն համար։

—Իշխան չարաթ օրը ծանուցինք, Խառն ժողովին որոշմամբ Մէթիմնայի, Քրոսի, Կէօրլէնէի ու Կրէվենայի մետրոպոլիտները և Պ. Պ. Զէսի ու Կանկոս, չորեքշաբթի օրը, Այնորոպ պիտի երթան նորընտիր Պատրիարքը Կ. Պոլիս առաջնորդելու։ Այդ պատուիրակութեան հետ պիտի գտնուին երկու սարկաւագներ և քանի մը բարսպաններ։ Խառն ժողովը 300 ոսկիի վարկ մը քուէարկեց պատուիրակութեան համար։

—Սինոդին ու Ազգային ժողովին գումարումները յետաձգուեցան մինչեւ որ նորընտիր Պատրիարքը բարձի իր աթոռին վրայ։

—Տ. Եռաքիմ Սրբազան, քանի մը օր առաջ, լրագրական թղթակցի մը հետ տեսակցելով յայտարարեր է թէ ինքզինքը ընտրելի պիտի չներկայացնէ, բայց եթէ ընտրուի, պիտի ընդունի։

—Պատրիարքական ընտրութեան մաղաթան, ուրբաթ իրիկուն, Լոզոթէթ պէյի միջոցաւ յանձնուեցաւ դատական ու կրօնական գործոց նախարարութեան՝ նախարարաց Մարհուրդին մատուցանելու համար։

—Ցունական լրագիրները կ'ըսեն թէ Պ. Պ. Բալլի Սթէֆանովիչ և Ի. Էվիէնիդէս Աթէնք ուղեւորած են։

—Կ'ըսուի թէ Ամեն. Տ. Եռաքիմ Սրբազան հեռագիր է ղրկեր Պատրիարքարանը թէ հարկ չկայ պատուիրակութիւններ զրկելով ծախքեր ընել, և թէ ինք առանձին պիտի գայ։

ՆԵՐՔԻՆ գործոց նախարարութեան խորհրդական Ահմէտ Բէֆիգ փաշա որ հիւանդ էր, ապաքինած ըլլալով չարաթ օրը կայս.-պալատ գնաց և իրեն նկատմամբ ցոյց տրուած կայս. հոգածութեան համար երախտագիտութիւն մատոյց։ Ն. Վսեմութիւնը արժանացաւ կայս. մեծարանքներու և յետոյ պաշտօնատեղին գընաց և քիչ վերջը նախագահեց թղթատարական բարեկարգման յանձնաժողովին։

ԱՐՄԱԹՐՈՆԿԻ գործարանին մէջ շինուելիք օսմ. յածաւորակին վերաբերեալ պայմանագրութիւնը չարաթ օրը, ստորագրուեցաւ ծովային նախարար Հասան փաշայի և նոյն գործարանին ներկայացուցիչին կողմէ։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ դեսպան Պ. Զինովիէվ, այսօր, Կ. Պոլիս կը սպասուի։

Պ. ՄԻՇՉԻ - ԼԱՊՈՐՈՒՆԱՑԻ ԹԱՏԵՐԱԽՈՒՄԸ.— Վեհ. Սուլթանը Գեղարուեստի չքագեղմներ և դրամական պարգեւներ շնորհեց՝ Պ. Միշչի-Լապորունայի իտալական Թատերախումբին անդամներուն։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՔԻ վարչութիւնը նորէն 4000 ոսկի վճարեց Կ. Պոլիս-Սկլաւնիկի երկաթուղիի միացման գիծին Ընկերութեան՝ երաշխաւորութեան գումարին առ հաշիւ։

ԴՈՄԱՍԿՈՍ-ՊԻՐԼՃԻԿԻ երկաթուղիին յատակագիծերը քննելու առթիւ ընդհանուր սպայակոյտը յայտարարեր է թէ այդ գիծին չնութիւնը որ և է անպատեհութիւն չունի, և թէ ընդհակառակը բաղմաթիւ առաւելութիւններ կ'ընծայէ։

ՕՍՄ. ՊԱՆԻՔԱՑԻՆ անօթեւաններէն Պ. Կիւրթալ Վիլֆինկ չարաթ օրը մայրաքաղաքս ժամանեց Արեւելեան Ճեզանթայով։ Պանդոքային պաշտօնատարները և բաղմաթիւ բարեկամներ Սիրքէճիի կայարանը երթալով բարի գալուստ մաղթեցին։

ՀՐԵԱՆԵՐԸ.— Պուքրէշէն, վերջերս, յիսուն հրեայ ընտանիքներ գաղթեր են։ Քսան ընտանիքներ ալ մօտերս պիտի գաղթեն։

ԶԱԿԱԶԻԿԻ մէջ (Եգիպտոս), ուրբաթ օրը, ժանտախտ մէկ դէպք պատահեցաւ։

ՊԱՍՐԱՅԻ մէջ բաւական ատենէ ի վեր ժանտախտ դէպք պատահած չըլլալով, քաղաքին շուրջը դրուած քարանթինայի շքեան վերցուեցաւ։

ԵԳԻՊՏՈՍԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ.—Այն երկու Օսմանցիները որոնք Հայու մը կողմէ զրպարտուած էին թէ Դահլիճի մէջ գոհարեղէններ գողցած են, ոստիկանութեան կողմէ արձակուեցան և Ազիզ-ատնդրիայէն ճամբայ ելան։

—Նեղոսի ջուրերը, թէեւ այս միջոցիս անցեալ տարուընէն աւելի առատ են, սակայն ոռոգման վարչութիւնը մտահոգ է, բամպակի արտերու ոռոգման մասին։

—Գահիրէի օտար հիւպատոսարաններէն մէկը ձերբակալել տուաւ երկու եւրոպացիներ որոնք ճարտարօրէն կեղծած էին Թրէֆտի Ֆոնսիէի, առանձնաշնորհեալ պարտքի, Տայրայի, Քէնէի ու Ատուանի երկաթուղիներուն արժէթուղթերը, Սիւէզի ջրանցքին բաժնեթուղթերը և Մարքէթ ընկերութեան ու Նասիոնալ պանքի պարտաթուղթերը։

—Սուանի կառավարութիւնը հրատարակեց 1900ի հասոյթներուն ու ծախքերուն հաշիւը։ Նոյն տարեշրջանին հասոյթն է 156,887 եգիպտական ոսկի և ծախքը՝ 291,204։ Գոյացած բացը՝ 134 հազար 317 ոսկի վճարուած է եգիպտական կառավարութեան կողմէ։

—Վարչական դիւանները Օմտուրմանէն Խարթում փոխադրուեցան։ Թէ՛ Օմտուրմանի և թէ Խարթումի մէջ տաքը անտանելի է։

—Սուանի 14րդ վաշտէն զինուոր մը, Քամալինի մէջ, Խարթումէն երեք մղոն հեռուն, գիշատուեցաւ կոկորդիլոսի մը կողմէ։

ԱԿՆԻՆ կը հեռագրեն թէ ժողովուրդին կողմէ հանգանակուած 10,900 դրուշով չորս կաբուոր կէտերու վրայ պահականոցներ պիտի շինուին։

ՍԸՎԱՉԻՆ ուրբաթ օրուան Թուականով հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Շաւպին Գարահիսարի Հաֆիտիէ գաւառակին մէջ, երեքշաբթի օր, ժամ 9էն 11 անմեթեւ տեղացեր է։ Գոյացած հեղեղները աւրշակե

հանգնելը բնակող Բուլս–Վալաքնեռս աղթամտեղի խնդիրը։

ՐՈՒՄԻԼԻ ԳԱՎԱՌԻ լեռներէն, շաբաթ օրը, 60 չէքի ծանրութեամբ քար մը վար գլորելով փլցուց ասն մը, ուր դեր-հաղարապետ Մահիր էֆ. կը բնակէր։ Սեւամորթ կին մը՝ որ իրեւ հիւր կը գտնուէր, քարին առկ մնալով ճմլուեցաւ ու մեռաւ։ Թաղապետութեան անօրէնը հոն փութաց հարկ եղածը գործադրելու, վասն զի վտանգաւոր դիրքի մէջ ուրիշ քարեր ալ կան լերան վրայ։

ԿԻՊՐՈՍԻ մէջ վերջերս ծագած սասարկ փոթորիկ մը բաւական մեսաներ հասուցեր է։ Էնկուսի գիւղին մէջ հովը տարեր է եկեղեցիի մը երդիքը և նեռեր է բաւական հեռուն՝ եկեղեցական քանի մը պատկերներով։ Զանգակատունը փլուչեր է։ Գիւղին բոլոր տունները մեսաեր և ծառերը արմատախիլ եղեր են։ Նիւթական մեսը շատ մեծ է։

ՍԷԼԱՆԻԿԷՆ կը գրեն հոգեբարի օրուան թուականով.— Էզնիֆիչէի մէջ՝ Քիլաքիչի մօտ՝ լրջուն պահակախումբ մը ընդհարում մը ունեցաւ 5 աւազակներու հետ։ Այդ կողմերը ոսկի հանելու համար քնութիւն կատարող յանձնաժողովը որուն նախագահն է Եումի պէյ, և անոնց ընկերցող զինուորները, զէնքի ձայները առնելով, օգնութեան փութացին պահակախումբին։ Մասակ կռիւ մը եղաւ հինգ աւազակները սպանուեցան։

ՕՍՄ. ՋՕՐԱԲԱՆԱԿՆԵՐՈՒ յաճախուած գումարներուն կանոնաւոր վճարման հսկելու պաշտօնը պիտի կատարեն ելմտական քննիչները՝ զինուորական պաշտօնեաներու ընկերակցութեամբ։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ նախարարութիւնը երէկ առ հաչիւ վճարումներ ըրաւ իր բոլոր պաշտօնեաներուն, ինչպէս ըրած էր 15 օր առաջ։ Այդ կատարման յատկացուած է Կ. Պոլսոյ կալուածատուրքերէն կատարուած դանձումներուն մէկ մասը։

ՆՈՐ ԾՐԱԳԻՐ.— Անգլիացի Պ. Անթուան Լուսուրա Լուսրոս և աւստրիացի Պ. Քոքիվէյ, առեւտրական ու հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան աղերագիր մը մատուցանելով, 99 տարուան մենաշնորհ խնդրած են՝ Այտընի նահանգին մէջ Տիքիլէն մինչեւ Սոմա մէկ մէթր լայնութեամբ երկաթուղիի նեղ գիծ մը և Տիքիլիի առէջ քարտի մը ու նաւամատոյց մը շինելու համար։ Աղերագիրը ու անոր կցուած յատակագիծերը յանձնուեցան նոյն նախարարութեան մասնագէտներու Խորհուրդին։

ՓՈՒԱԴՐԱՆԱՒԵՐ.— Կայս. կառավարութիւնը որոշեց փոխադրանաւեր չնեղ տալ Միջերկրական նաւագործարաններուն մէջ։

ՆԱԻԱՁԻԳ և ազատաբար շոգենաւերու կրէք Ընկերութիւնը, ընդարձակ ծրագիր մը մատուցանելով նաւահանգիստի վերանորոգութեան, առաջարկեց որ Կ. Պոլսոյ մասը գտնուած նաւահանգիստները բանեցնելու համար ուր-տասը փոքր շոգենաւեր յատկացնի և ատոնց վարչութիւնը առաջուան պէս Մախսուսէի վրայ մնայ, բայց սեպհութիւնը ինք կատարէ։ Ընկերութիւնը յայտարարեց թէ Մարմարայի նաւամատոյցներէն առնուած գումարին տարեկան 20,000 ոսկի յանձնում մը պիտի կրնայ ապահովցնել։

ՊՈՒԿՐԷՇԻ օսմ. դեսպանատունը կայս. կառավարութենէն հրաման ստացաւ Ռումանոյ կառավարական և թաղապետական պաշտօնեաներուն շնորհակալութիւն յայտնել՝ Ռումանոյ ճամբով եկող իսլամ գաղթականներուն ցոյց տրուած դիւրութեանց և եղած աջակցութեանց համար։

ՁԻՆԱՐԱՆԸ.— Հանրային Պարտքի վարչութիւնը Բ. Դուռնէն արտօնութիւն խնդրեց՝ ձկնարանի յատուկ նոր չէնք մը կառուցանելու համար դնել Պոլսոյ կողմը գտնուած Ռալլի խանը։ Այդ նպատակին համար 15,000 ոսկի պիտի ծախսուի, որուն 5000 ոսկին շինուելիք նաւամատոյցին պիտի յատկանայ։ Հանրային Պարտքի վարչութիւնը թէեւ մատիքը էր ձկնարանը Գալաթիոյ կողմը չինել, սակայն Գալաթիոյ աբհեսաւորները խնդրեցին որ Գալաթիոյ կողմը չշինուի։

ՀՆԱՐԻՋԻ ԱՐՏՕՆԱԳԻՐ.— Ամերիկացի Պ. Ճորճ Բէմիթիկ հնարիչի արտօնագիր մը խնդրեց առեւտրական և հանրօգուտ շինութեանց նախարարութենէն՝ երկաթուղիի վագոնները իրարու կապելու մասին հնարած կատարելագործեալ դրութեան մը համար։

ՆԵՐՈՒՄ.— Ազատելքէրիմ անուն անձ մը որ մարդասպանութեան համար տասնըհինգ տարուան տաժանակիր աշխատութեան դատապարտուած էր ու Թոքատի բանտը կը գտնուէր, հիւանդացին վիճակին համար բարձրագոյն ներման արժանացաւ։

ԻՐԱՒԱԳԻՏԱԿԱՆ վարժարանի առաջին հիւղին պատժական օրէնքի ուսուցչութեան պաշտօնը պիտի վարէ նաեւ երկրորդ հիւղին ուսուցիչ Ագիզ պէյ, փոխանակ զեռական Խորհուրդի վճռաբեկ տաեղն նախագահ ընդհանուր դատախազ Նազիմ պէյի որ Մուսուլի կուսակալ կարգուած է։

ԼԷՈՆ ԺԳ. ՊԱՊԸ Պիոս Թ. պատուանշանը տուաւ Պուլկարիոյ օսմ. գումիսէր Նէֆիպ Մէլհամէ էֆ.ի։

Մ. ՆԱՀԱՆԳԱՑ կառավարութեան կողմէ կրկին անգամ կրթական նախարարութեան նուիրուած գիրքեր՝ չորս սընտուկներու մէջ դրուած՝ Պոլսոյ Պայազիտի մատենադարանին յանձնուեցան։

ՎՆԱՍԱԿԱՐ ԱԼԻՒՐՆԵՐ.— Սամսունէն Կ. Պոլիս բերուած ալիւրներու ինասակար ըլլալը հաստատուելով, անոնց մուտքը արգիլուեցաւ։

ԱՌԱՆՑ ԴՐՈՇՄԻ ՆԱՄԱԿՆԵՐ.—Հելլենական դրօշ կրող Թրիքոն շոգենաւը անցեալ երկուշաբթի Պոլսոյ նաւահանգիստը ժամանելուն, իտալացի Բրոթոլի անուն էմանէթճին երկու սնուցուկ դուրս հաներ է, որոնց մէջ կային առանց նամակագրոշի 84 նամակներ։ Մաքսային պաշտօնեաները գրաւած ըլլալով զանոնք, խնդիրը տեղեկագրուեցաւ հեռագրական ու Բերդ-Թատրական վերատեսչութեան։

ԹՈՓԽԱՆԷԻ ու Զէյթուն Պրունի զործարանները աւելի կատարելագործեալ վիճակի մը վերածելու համար Դերմանիայէն զանազան գործիքներ պիտի գնուին։

ՄԱՏԲՐԻԹԻՆի նօտար (մուգավէլաթ մուհտարիթի) կարգուեցաւ իրաւագիտական վարժարանին շրջանաւարտներէն Ալի պէյ։

ՎԱՆԱՑ բէյտիթներու նախկին հրամանատար վախանեալ Մէհմէտ Խուլուսի փաշայի ընտանիքին 439 դրուշ ամսաթոշակ յատկացուեցաւ։

ԽԱՐԲԵՐԴի ոստիկան-զինուորներու հրամանատարը արտօնուեցաւ Պիթլիս երթալ՝ անձնական գործի համար։

ՏԷՐՍԻՄի կառավարիչը մինչեւ որ իր պաշտօնատեղին ժամանէ, այդ պաշտօնը ժամանակաւոր պիտի վարէ տեղւոյն հրամանատար գնդապետ Թէվֆիգ պէյ։

ԷՐԶՐՈՒՄի նախորդ նօտար Ապաուլաֆ էֆ.ի մասին, կ'ըսէ Հագիգաթ, քննութիւն պիտի կատարուի, վասն զի հաստատուեր է որ կառավարութեան պատկանող դրամներ իւրացուցած է։

ԹՐԻՊԱՏԱՐԱԿԱՆ վերատեսչութիւնը հրահանգ ուղղեց ամէն կողմ՝ ծանուցանել հանրութեան թէ փոքրաքանակ դրամները եթէ, փոխանակ ծրարուելու, մանտա բոքի միջոցաւ ղրկուին, ղրկողները աւելի նուազ վարձք պիտի տան։

—Վերատեսչութիւնը հրահանգ աբաւաւ նաեւ ուշադրութիւն ընել օտար երկիրներու յատուկ նամակդրոշմներու 1 ու 2 դրուշնոցները գործածելու ատեն, վասն զի գոյնով իրարու կը նմանին եւ կրնայ ըլլալ որ այդ պատճառով սխալներ գործուին։

ՀՆՈՒԻԹԻՆՆԵՐԸ.—Զեռնհաս պաշտօնաբանը որոշեց հնութեանց կանանաբերին վրայ յաւելում մը ընել թէ երբ գետին մը, որուն տակ հնութիւններ կամ հին ուռերակներ գտնուելու մասին ծանօթութիւն ըլլայ, ծախսը հանուի, նախ կայս. կառավարութեան լմաց տրուելով պաշտօնական արտօնութիւն ստացուի, և հետագայ պարագային կառավարութիւնը գնէ այդ գետինը։ Սակայն հարկ դատուեցաւ նախ կայս. Թանգարանին տեսչութեան կարծիքը ուղղ այդ մասին։

— Ֆրանսական դեսպանատունը Բ. Դուռէն արտօնութիւն ուզեց որ Աթէնքի ֆրանսական վարժարանին ուսուցիչներէն Պ. Մանսէլ Զարլանգայի ու Իզմիրի գաւառներուն և Էսկիբի, Տրապիզոնի, Սրվազի, Պրուսայի ու Գապարմանիի նահանգներուն մէջ ուղեւորութիւններ կատարել՝ հնախուզութեան համար։

ՐՈՒՄԻԼԻ ՖԻՆԵՐԻ մէջ նամակատուն մը և այդ տեղին ու Գալատայի միջեւ թղթատարական երթեւեկութիւն մը հաստատուած է։

ԲԵՌԵՐՍԳՈՒՐԿի պարկական դեսպան Մէրքոր Բիղլան, անցեալ երկուշաբթի, սեղան մը տուեր է պատիւ Կ. Պոլսոյ ռուսական դեսպան Պ. Զինովիէվի։ Ներկայ գտնուեր են օսմ. դեսպանատան խորհրդական Պէկհէտտին պէյ, միւս դեսպանները և ռուս պաշտօնատարներ։

ՈՃԻՐՄԸ.—Շաբաթ իրիկուն Քեռաղլուխանէի կողմը, Պաղչելի սրճարանին մէջ, Իսմայիլ ու Մալիկ անուն անձերուն միջեւ կռիւ մը ծագեցաւ։ Ատել անուն ուրիշ անձ մը միջամտեց, բայց նոյն միջոցին կռուողներէն մէկը ուվալիէր արձակելով Ատել փոքրն ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։ Իսմայիլ ու Մալիկ ձերբակալուեցան։ Վիրաւորը հիւանդանոց տարուեցաւ։

ՐՈՊԼԻՐԹ ԳՈԼԻՃ

Վարժարանին ատենախօսական տարեկան մրցումը տեղի պիտի ունենայ յաջորդ շաբաթի օրը, յունիս 12 (մայիս 30) ժամը 4ին (ըստ եւր.) կէս օրէն վերջը։

VIN DE PEPTONE

Բէպթօն անունը կուտան այն եղան մսին, որ ճարպէ ու նեարդէ զերծ է, և ուղղակի կերպով կը մարսուի բէպսինին կողմէ։ Երբ ընտիր գինիի մը մէջ խառնուի, Վին տը Պեպտոն կը կազմէ, որ առանց յոգնութիւն պատճառելու ստամոքսին, արուեստական կերպով կը մարսեցնէ նոր ազատներուն, անարիւթենէ ու սատմոքսային հիւանդութիւններէ տառապողներուն առած սնունդները։ Մէկ կրամ Բէպթօնը կը ներկայացնէ 10 կրամ միս։

Ο ԿՐԱՆ ՄԱԿԱՋԷՆ

Բերա Մեծ Փողոց Բասաֆ Կալֆա-Սեբոյ

Դշ. 30(12, Եշ. 31(13, Ուր. 1(14, Շբ. 2(15

ՎԱՃԱՌՈՒՄ

Շապիկներու և փողկապներու մեծ մթերքի մը զեղչուած գիներով

ԱՌԻԹԷՆ ՕԳՏՈՒԵՑԻՐ 1—5

Ազգային Լուրեր

Ս. Պատրիարքը ընդարձակ շրջաբերական մը ղրկելով մայրաքաղաքիս բոլոր թաղերը, լուսաբանութիւններ տուած է այն իրաւասութեան նկատմամբ, զոր ունի Պատրիարքարանի հոգեւոր ընտանեաց։ Թիւնը ազգ. վարժարաններու վրայ, և նշանակած է այն սկզբունքները որով կը վարէ զանոնք։ Այդ շրջաբերականին մէջ Թաղ. Խորհուրդներու յիշեցուցած է որ, այս վարժարաններու վերաբերող որ և է խնդրոյ համար եթէ բանակցութիւն մը կատարելու պէտք ղգան, այդ բանակցութիւնները պէտք է կատարուին ուղղակի Ազգ. Պատրիարքարանի հետ, և ազգ. վարժարաններու վրայ հսկող Թաղ. Խորհուրդները, Հոգաբարձութիւնները, վարժարաններու տեսուչները, ուսուցիչները և ուրիշ պաշտօնեաները բնաւ ձեռնհասութիւն չունին Պատրիարքարանի հրամանագիրներուն և հաստատեալ ուսմանց ծրագրին մէջ որ եւ է փոփոխութիւն կամ յապաւում ներմուծելու, և ինքնին տարբեր կարգադրութիւններ ընելու կամ ընդունելու, և կամ այլ և այլ գործողութիւններ ու բանակցութիւններ կատարելու, այլ կը պարտաւորին ամէն ինչ Պատրիարքարանի հաղորդել, որ և է ազդարարութեան առնու ցոյց տալով զայն եթէ խնդիրներու լուծման մասին ձեռնհաս հեղինակութիւն, և եթէ երբեք Թաղական կամ դպրոցական պաշտօնէութիւնները ինքնին որ և է տարբեր կարգադրութեան հետեւեն, իրենց վրայ ծանր պատասխանատուութիւն հրաւիրած կ'ըլլան, և առաջի Պատրիարքարանի պարտաւոր մնալով, մինչև իսկ պաշտօնէ արգիլման կամ դադարման կ'ենթարկուին։ Շրջաբերականը, այս ընդհանուր ծանութութիւններէն վերջը, կը խօսի նաեւ մէկ քանի առարկաներու դասախօսութեան վրայ, աւելցնելով որ այդ դասախօսութիւնները «Բ. Լրոյին կը համապատասխանեն Օսմանեան Օգոստափառ Կայսրության բարձր և բարեխնամ պաշտպանութեան, որով դարերէ ի վեր մեր ազգը երբեք Հայ, իբրև Քրիստոնեայ և իբրեւ հաւատարիմ ժողովուրդ ճանչցուած է, ինչպէս որ կը ճանչնայ և իր վեհափառ պատգամով յայտնած է մեզ նաեւ անոնց փառապանծ յաջորդը՝ մեր Օգոստափառ Վեհապետ և Իրաւակալ Կայսրը։»

—Արարկիրի մեր թղթակիցը, Գ. Պերճ, կը գրէ մայիս 12 թուականով.— «Այս տարի, ձմեռը ողորմեցաւ աղքատներուն, ու իր եռանէն շուտով զբաղեց գարնան անձրեւոտ ամիսները, ուրախութիւն մը ալ պատճառելու Աթաբկիրի աբ.ղ ժողովուրդին, որոնք աչքերնին դէպ ի երկինք անկած՝ անձրեւի կաթկթելուն կը սպասէին։ Տէրը շնորհց ցամքած հողերուն և մխիթարութիւն աղքատներուն։ Բայց միւս կողմէ մեր կարգաւոր պարտէզներու դեռատիպ տերեւներով զարդարուած ծառերը, անոնց վրայ սեւ սեւ թրթուրներ գոյանալով կրծեցին ամբողջ ծառերուն տերեւները, և ճիւղերուն վրայ սպիտակ մխրագոյն շղարշներ պատեալով, կմախացած ծառերը պատեցին իրենց մէջ։ Թրթուրները ընդհանրապէս վնասակար եղան սալորենիներուն, խնձորենիներուն, ծիրանիներուն, սերկեւիլներուն, և դուն ուրեք տեսնուեցան անոնց հետքերը միւս ծառերուն վրայ։ Մանուկ տղաք, որոնք պարտէզներու պատուղներէն մեծ բաժին կրնայնային այս տարի և պարտէզի տէրերը մեր միջոցաւ կը դիմեն Տոքտ. Նազարէթ էֆ. Յաղուբեանի խորհուրդին և փոքր գիտութեան, դիմանալու համար, թէ զանոնք ջնջելու համար ի՞նչ միջոցներ կան։ Կը յուսանք թէ Տապաւարեան էֆ. պիտի բարեհաճի գոհացում տալ մեր հարցումին, զոր դիմամբ հրապարակային կ'ընենք, որպէսզի արուեստի պատասխանէն ուրիշներ ալ օգտուին ի հարկին։»

—Ս. Պատրիարքը հեռագիր մը ուղղեց Այնորդ, Ցուցաց նորընտիր Պատրիարք Տ. Եռաքիմ Գ.ի, շնորհաւորեց անոր ընտրութիւնը։

—Կրօնական ժողովի ատենապետ Տ. Գրիգորիս արքեպիսկոպոս Օշականեան Պատրիարքարանի կարգադրութեամբ, երէկ առտու պատարագեց Ազգ. Հիւանդանոցի մատրան մէջ և այս առթիւ քարոզ խօսեցաւ։

—Ֆրանսայի կրթական նախարարութիւնը Օթիսիէ տ'Ակատեմի պատուանշանը շնորհած է Օսմ. Հանրային Պարտքի վարչութեան փրանսերէնի թարգմանիչ Քարտուղար Աբեթքի էֆ. Ուսնեանի, գնահատելով անոր բառախօսութեան վրայ յօրինած իր մէկ ձեռագիր աշխատասիրութիւնը։

—Պոլսոյ պապական նուիրակ Տ. Պոնէթթի Նիկոմիդիա գացած ըլլալով, տեղւոյն Առաջնորդ Տ. Մատթէոսոս եպիսկոպոս բարի գալուստի գացած էր Տ. Պոնէթթի, որ անցեալ շրջեքշաբթի փոխադարձ այցելութեան երթալով Առաջնորդին, մեծ պատուով ընդունուեր է եկեղեցիին դռնէն։ Տ. Պոնէթթի եկեղեցի մտեր է գալաց դասին հետ և սեղանին առջեւ պահ մը աղօթելէ յետոյ Առաջնորդարան ելեր է։ Տ. Պոնէթթիի ցոյց տուեր են թանգարանին մէջ գտնուած ձեռագիր կրօնական գրքերը։ Խօսակցութեան զլխաւոր առարկայ եղեր է քրիստոնէական հաւատաքննութեան պէտքը։ Տ. Պոնէթթի մեկնած պահուն Առաջնորդին յայտներ է թէ բնաւ պիտի չմոռնայ իրեն եղած սիրալիր ընդունելութիւնը։

—Բաղէշէն կը գրեն մեզ մայիս 2 թուականով.—«Տեղւոյս միացեալ վարժարանց և մանաւանդ կեդրոնականին վրայ, բաւական ժամանակէ ի վեր առիթ չէինք ունեցած գրելու։ Կեդրոնականի Դ. կարգը թէեւ թուով սակաւ, որ կը պատրաստուէր բարձր. երկու դասընթացքները անցնելու, ամիսէ մը ի վեր չի յաճախեր։ Ուստումն-Խորհուրդէն լուծուած նկատուած է կարգը։ Տեսչական հերթի կարգը՝ որ երկրորդի մը անցած էր, մայիս 1ին քառամսեայ շրջանին հետ աւարտեցաւ։ Ըստ կանխորոշ անօրինութեան, ասկէ ալ երրորդի մը պիտի փոխանցուէր, բայց այնպէս չեղաւ։ այլ յանձնուեցաւ այդ պաշտօնը կեդրոնականի Ա. ուսուցիչ Տիգրան էֆ. Վարժապետեանի, որ արդէն քառամսեայ մը ալ ձրիաբար պաշտօնավարած էր։ Այս առթիւ Դեր. Առաքնորդը և Ուստում. Խորհրդոյ անդամներէն ոմանք վարժարանները այցելեցին և պաշտօնական ներկայացումները կատարեցին։ Առաքնորդը կեդրոնականի մէջ երկար բանախօսութիւն մը ըրաւ։ Դպրոցական մէջին քառամսեան գիրախաւարար բաւական վիճակներ չընդունեցին, կարգ մը միջադէպներու և խնդիրներու պատճառաւ։ փափաքելի է որ այս վերջինը տարեկան համապատասխանութեան հանդէպ ակընկալուած արդիւնքը տայ։

«Մայրաքաղաքիդ թերթերուն մէջ բերկրութեամբ սրտի կարդացինք Բոլիս առաջնորդական ընտրութիւնը՝ յանձին Եղնիկ Ծ. Վրդ. Գալաքճեանի։ Ն. Գերապատուութիւնը՝ արդէն ուսեալ, բանիրուն և տաղանդաւոր Արմաշական մըն է, որ գիտցաւ երկու տարիներ Բալուի վիճակին տեղապահութիւնը, նոյնպէս յարակից Վէճակներուն, Մատէնի-Արղենի-Զնքուշի, արդիւնաւոր կերպով վարել։ Շինարար ձկտումներովը Բաղրատհայաց և Բարձրահայաց վանքերուն մէջ նորոգ չինութիւններ և վերանորոգումներ ըրաւ։ կրթասիրութեամբը՝ Բալուի վարժարանները միացուց։ օրբանոց և աղջկանց վարժարաններ հաստատեց։ հուսկ ուրեմն յարաբերական, կրօնական և կրթական խնդիրներու մէջ իր գործունէութեամբը Բալուի պէս անմատչելի հայմանքի մը սրտին ու մտքին տիրեց և իրական գրաւոտիրներու և գնահատելի գոհունակութեան արժանացաւ։ Այժմ որ կոչուած է ոչ նուազ գործաւոր Վիճակի մը հոգեւոր հովուութեան, իր տաղանդն ու վարչական հմտութիւնները փայլեցնելու ընդարձակ ասպարէզ պիտի գտնէ Բիլի Թեմին մէջ, ուր իրմէ առաջ ոչ նուազ կարող եկեղեցականներ պաշտօնավարած են։»

Հեռագիր Այսօրուան

(Աժանս որ Քոնսթանթինոպլը)

ԵՌՈՒՀԱՄԱ, 9 Յունիս.— Վալտէրսէ մարէշալը Բոպէ (Ճարտ) հասաւ։

ՖԻՆԼԱՆՏԻԱ

ՀԷԼՍԻՆԿՓՈՐ, – Ֆինլանտերէն Բոնեալտիհեն ու Վիպուրկիլիս լրագիրներուն հրատարակութիւնը բոլորովին արգիլուեցաւ։ Ֆինլանտերէն ուրիշ քանի մը լրագիրներ ալ 15 օրէն մինչև մէկ ամսուան համար դադարման դատապարտուեցան։

(Աժանս Նասիոնալ)

ՖՐԱՆՍԱ

ԲԱՐԻԶ, 9 յունիս.— Հանրապետութեան Նախագահ Պ. Լուբէ ներկայ գտնուեցաւ Օթէյլի արշաւանքին և համակրական ջերմագին ցոյցերով ընդունեցաւ։

—Պատերազմական նախարար Անարէ զօրավարը Կրէյլի մէջ կատարեց բացումը՝ 1870ին մեռնող զինուորներուն յիշատակ կանգնուած արձանին։

—Տիկին Մոնիէ որ իր աղջիկը քանդնչհնգ տարի բանտարկած էր սենեակի մը մէջ, եւէկ մեռաւ Բուաթիէի մէջ։

ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ԼՈՆՏՈՆ.— Տիկին Պոթա ընդունեցաւ Պ. Զէմսլէնի, Լորա Ռոպէրթսի և Լորա Լանստաունի կողմէ։

—Անգլիոյ պատերազմական նախարարութիւնը կը հերքէ այն լուրը թէ նոր տեսակցութիւն մը կատարուած ըլլայ Լորա Բիչէնէրի և Պոթա զօրավարին միջեւ։

—Նորէն զինուորներ ղրկուեցան Լորա Բիչէնէրի։

ՍԵՐՊԻԱ

ՊԷԼԿՐԱՏ.— Սլէքսանդր թագաւորը 17 միլիոն ֆր.ի իլեցուց պատերազմական ելմտայոյլը։

ԱՆՎԷՐՍ ՀՐԴԵՀԸ

ԱՆՎԷՐՍ 5 յունիս.— Մեծ հրդեհ մը ծագեցաւ արքայական մթերանոցին մէջ։ Կրակը սկսաւ առաջին յարկը գտնուած բուրդի հակերէն։ յետոյ տարածուեցաւ երկրորդ յարկը ու ստորնայարկը՝ բռնկցնելով հնդիկ կանեփներ և խոզ ճարպեր։ Փրչ վերջը այդ մթերանոցին մաքսային գրասենեակն ալ բռնկեցաւ։ Հրդեհին առաջ բերած տարութիւնը այն աստիճան էր որ դէմ գտնուած չէնքերու դուռները ու պատուհանները կտոր կտոր կ'ըլլային։ Ահագին բազմութիւն հաւաքուած էր։ Ոստիկաններու թիւը անբաւական ըլլալով զինուորներ բերուեցան հրդեհը մարելու համար։ Շէնքին վերայէն անցնող հեռագրային թելերը հալեցան տարածութենէն։ Նաթրոլէոն Ծովածոցին մէջի խարսխած նաւերը հրման ստացան հեռանալ, բայց անմիջական վտանգ մը չկայ։ Մինչեւ հիմա մարդու կորուստ չէ պատահած։ Թուղթերը և գրամարկղները աղատուեցան։ Հրդեհը դեռ կը շարունակէ. հովը դէպ ի հարաւ կը մղէ բոցերը։ Այդ կողմի բնակիչները հապճեպով կը փախչին։

ԱՆՎԷՐՍ, 5 յունիս.— Իրիկուան ժամ 8ին հրդեհը սահմանափակուած է։ Մթերանոցին չորս թեւերէն երեքը այրած են, ինչպէս նաեւ անոնց պարունակած բոլոր ապրանքները։ Շէնքերու աւերակները ահագին խարոյկի երեւոյթը կ'ընծայեն։ ատոնք հալիւ ուր օրէն կարելի պիտի ըլլայ մարել։ Պրեսէլի և ուրիշ տեղերու ջրհանկիրներուն կողմէ եղած ջանքերու շնորհիւ, մթերանոցին շրջակայ շէնքերը կարելի եղաւ ազատել։ Ջրհանկիրներէն ուր հոգի վիրաւորուեցան։ Արկածին վայրը շրջապատուած է ժողովրդեան ստուար բազմութենէ մը։ Այրած ապրանքներու մէկ մասը ապահովագրուած չէր։ Առ այժմ դժուար է գիտնալ եղած վնասին չափը։ Մթերանոցին այրած մասերը, մօտաւոր հաշուով հետեւեալ ապրանքները կը պարունակէին.— Եօթը հարիւր տասնմէկեան և 600 ակոռ Պորտոյի գինի, 14,000 էքթոլիթր եգիպտացորեն, 100,000 էքթոլիթր Բալիֆորնիայի ցորեն, 10,000 էքթոլիտր սեւ վարսակ, 100,000 քիլօ Օռեսայի վարսակ, 100,000 քիլօ Բալիֆորնիայի ցորեն և հինգ վագոն բուրակ։ Հրդեհին պատճառները յայտնի չեն. կ'ըսուի թէ իրարու վրայ դիզուած խոնաւ պարկեր յանկարծակի բռնկած ըլլան։ Ապրանքներուն մէկ մասը կը վերաբերէր Պ. Պ. Բէքթէքսէնի ու Նէյսոնի՝ Անվէքսէն։

— Ամբողջ վնասը 53 միլիոն ֆր. կը հաշուի՝ 3 միլիոնը չէնքին և 50 ալ ապրանքներուն համար։

ՊՐԻՍԷԼ, 5.— յունիս Անվէքսի հրդեհին առթիւ ուրիշ հրդեհ մը ծագեցաւ Պրիւսէլի մօտ՝ 50,000 լիտր քարիւղ պարունակող նաւի մը մէջ։ Գործաւորներ կը պատպէին պարունակութիւնը այդ շրջանին, որ Վիլվորդի ջրանցքին մէջ կեցած էր, երբ քարիւղի տակառներ ցամաք կը հանուէին, յանկարծ փոքր տարուբերում մը բռնկեցաւ։ Բարեբախտաբար կարելի եղաւ ետ մղել նաւը որ չբռնկեցաւ։

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՎԱՏԻԿԱՆ

ԲԵԹԵՐՍԳՈՒՐԳ, 6 յունիս.—Նոլոդի Վրեմիա սաստիկ աղբիւրէ յառնելով բոլորովին կը հերքէ այն լուրը թէ Վատիկանի հետ բանակցութիւններ կատարուած ըլլան Ռուսիոյ մէջ պապական նուիրակութիւն մը հաստատելու համար։

Վերջին Լուրեր

ՅՈՒՆԱՑ Ս. ՊԱՏԻՐԱՐՔԸ

Ցուցաց նորընտիր Պատրիարք Ամեն. Տ. Եռաքիմ Սրբազան վաղը Այնորդէն Կ. Պոլիս կը ժամանէ Կուրեմ Ընկերութեան շոգենաւով, որուն անդրնութիւնը Ն. Սրբազնութեան փափաքին համաձայն, հրամայած է որ արագընթաց շոգենաւերէն մէկը Այնորդի նաւամատոյցը հանդիպի՝ Տ. Եռաքիմ Սրբազանը առնելու։

ՂԵԼԱԹԻՈՑ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Մեան Դ.	Ս. Ս.	26	37
Ամէնէն բարձր գին	»	26	33 1/2
Ամէնէն վար գին	»	26	37
Բուսմլի երկաթ. գոց.	Ֆր.	112	37
Ամէնէն բարձր գին	»	112	50
Ամէնէն վար գին	»	112	25

ԲԱՆԿԻ 28 Մայիս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Մեան Դ.	Ֆ.	26	39 1/2
Բուսմլի երկաթուղի	Ֆր.	112	50
Օսմանիէ		—	—
Ռէզէի		14	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Թէնէք Թէնէրալ Օթոմ.		1	05
Սօս. Օթ. Նանի է Վայէօ		4	15
Օսմ. Ապամ. Ընկ.		8	20
Թրամվէյ բաժնեթ.		6	05
» Թէլէֆոնէ		195	—
» պարտատ.		480	
Գազի Դ. Գալաթա		103	50
Թրամվայ		87	—

ԹԱՐՄԱՊԱՏԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ 8 Յունիս

Անգլիական Քոնսոլիտէ	93	18
Օսմանեան Բանկ սէրի Ա.	50	—
Օսմանեան Բանկ սէրի Դ. բաց.	24	50
Օսմանեան Բանկ սէրի Դ. գոց.	24	50
Օսմանեան Պանքա	12	—
Ռուսական 1890	101	—
Հելլենական 5 %	39	50
» Մոնոպոլ	63	75
Բուլկարական 1888	83	—
Եգիպտական ունէֆիթ	105	87
Տօմինիոն	124	—
Թրանսվալ	3	50
Այսրն երկաթուղի	13	—
Փոխադրութիւն	25	360

ՓԱՐԻԶ, 8 Յունիս

Ֆրանս. Բանկ 3 %		101	25
» » 3 1/2 %		91	60
Ֆօս. Պանս. սէրի Դ.) բաց.	Ընդ.	25	10
) գոց.	»	25	12
» » » Բ.	»	—	—
» » » Գ.	»	28	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆ.	551	—
Օսմանիէ	»	467	—
Բուսմլի երկաթուղի	»	113	50
Օսմ. մարսատաւն	»	525	—
Օսմ. Ռէզի	»	322	—
Բրիտիշ Թրաքթ 4 %	»	495	—
Իտէալ Լիմիթ		1024	—
Գազատկ-Ն Ռանդ	»	97	80
Բարձր ազատ [illegible]	»	71	52
Թրանսվալ	»	88	25
Ռիչ Լանսոնի վրայ	»	25	220
Թրանսվալ	»	2	—

ՎԻԵՆՆԱ 8 Յունիս

Փոքր. Լանսոնի վրայ	»	240	40
Բուսմլի երկաթուղի	»	107	20
Օսմ. Ռիչի	»	294	—

ՖԻՐԼԻԶ, 8 Յունիս

Ռուսպի	»	216	25
Ռումէլիի երկաթուղի	»	111	70
Հնաս. երկաթ. պարտատոմս	»	101	30
Ֆր. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	260

ՊՐԻՍԷԼ, 8 Յունիս

Ցամ. Քոնս. սէրի Դ.	—	—
Բուսմլիի երկաթուղի	—	—

Տր. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՍԱՄՆԱԲՈՅԿ
396, Մեծ փողոց Բերա, 396
Տեսնել 4ր երեսը
Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ չունինք

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԴ.—Հանր. Պարտքի վարչութիւնը նուազագոյնի դրած է հետեւեալ ապրանքներու հայթայթումը.— 500 ծրար տեսակի թուղթ, չրարը 43 քիլօնոց, ֆորմա 116 սանտիմէթր × 80 սանտիմէթր, առանց ծալքի յանձնելի Հանր. Պարտքի վարչութեան, երեք ամսուան միջոցին։ 2000 ծրար տետրակի թուղթ, ֆորմա էմբրեթալ, 22 քիլոնոց, ամսական 1000 ծրար, առանց ծալքի յանձնելի։ 1000 ծրար տետրակի թուղթ, ֆորմա բիւլ, 16 քիլոնոց, յանձնելի ամսական 500 ծրար։ 100 ծրար տետրակի թուղթ, ֆորմա էմբրեթալ, 25 քիլոնոց, յանձնելի ամսական 15 ծրար։ 500 ծրար ճերմակ Բալվա թուղթ, ֆորմա 102×66, 17 քիլոնոց, յանձնելի ամսական 100 ծրար։ 100 ծրար Շամատա թուղթ, ֆորմա 82×60, 12 քիլոնոց, յանձնելի երկու ամսուան մէջ։ 1000 եարտա տետրակի լաթ «Պոքրամ» կոչուած, յանձնելի երկու ամսուան միջոցին։ 2000 եարտա տետրակի հարթ քարտ լաթ, յանձնելի երկու ամսուան միջոցին։ 2000 օլամ ամպաքի թուղթ, յանձնելի ամսական 1000 օլամ։ 300 կապո

ROYAL VICTORIA

HAIR RESTORER

ՄԱԶԵՐՈՒ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

ԱՆՎԻՐԱՊԵԼԻ ԴԵՂ,

ՄԱԶԵՐԸ, ՄՕՐՈՒՐՔԸ ԵՒ ՊԵՒԸ ՈՒՌՈՎՑԵԼՈՒՆ ԵՒ ԱՆՈՆՑ ՏԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԻՐԵՆՑ ԲՆԱԿԱՆ ԳՈՅՆԸ

Այս դեղը նրբամաշկերը կանհետացնէ նրբ անգամ մը գործածէք զայն. անմըրսկելի դեղ մըն է։ Մաքուր և փայլուն կը պահէ մազերը. չիչ մը կը բաւէ անոր ազդեցիկ յատկութիւնները երեւան բերելու համար։ Անոր գործածութիւնը ախորժելի է և հեշտաթափութիւնը կ'արգիլէ։ Աստիճանական այլ ստոյգ արդիւնքներ կ'ունենայ։ Բնական փայլ մը կուտայ մազերուն։ Այս դեղը ներկ մը չէ բնաւ։ Փափաքուած արդիւնքը ընդհանրապէս 10—15 օրէն ձեռք կը բերուի։ Անոնք որ ծանր հիւանդութիւններէ կ'ապաքինին, մտազբաղութիւններ ունին, այն կիներ՝ որոնք իրենց զաւակին կաթ կուտան և այն անձերը՝ որոնք մեծ յոգնութեանց ենթարկուած են միշտ, մազերնին կորսնցնելու ենթարկուած են միշտ։ Մանաւանդ այս պարագաներուն մէջն է որ Royal Victoria hair restorer, ՄԱԶԵՐՈՒ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉԸ մեծ ծառայութիւններ մատուցանելու կոչուած է, կը բաւէ անգամ մը փորձել, զայն գործածելու համար միշտ։ Գործածման եղանակն է չիչը երերցընել և փոքր ըսպունգով մը օրը անգամ մը չփել մազերուն արմատները։ Փափագուած արդիւնքը ձեռք բերելէ յետոյ՝ կը բաւէ երեք անգամ գործածել։ Այս դեղը կը ծախսուի առաջնակարգ դեղարաններու մէջ միայն։ Օսմ. կայսրութեան և Եգիպտոսի մէջ միակ գործակալն է Էմմէնս Ֆարուանա, որուն վաճառատունը կը գտնուի Կալաթա. Վոյվոտա գահակալութեան քով, Կալաթա—Շէյլի Թրամվէյի գծին մօտ, Թիւ 95—96։ Այդն վաճառատան մէջ կը ծախսուին նաեւ անգլիական և ամերիկեան պատրաստ դեղեր։

ՊԷՐԼԻՆԻ ՎԻՔԹՈՐԻԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Արքայական հրամանագրով արտօնուած 1853 տեսպ. 26ին կառավարութեան հսկողութեան տակ

Պէրլինի Վիքթորիան Գերմանիոյ ամէնէն հզօր Ընկերութիւնն է

Ապահովագր. դրամ	Գր. 967,321,496
Պահեստի դրամ	Գր. 270,096,743

ՊԷՐԼԻՆԻ ՎԻՔԹՈՐԻԱՆ ամէն տեսակ ապահովագրութիւն կ'ընդունի, ինչպէս կեանք, օժիտ, արկած, ցկեանս թոշակ, եւն.

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

Ժողովրդական ապահովագրութիւն կնոջ վրայ առանց բժշկական քննութիւնի

Կարելի է ապահովագրել իր կեանքը, կամ տղոյ ու որբերու համար օժիտ մը, լաքաթական փոքր վճարումներով։—(Մինչեւ այսմանները կանոնաւոր ապահովագրութեան համար)։

Ապահովագրութիւն օգեցնալի, երկարաբուղի, թիւնեի եւն. արկածներու դէմ, ամբողջ կեանքին համար, շաբաթական փոքր վճարումով մը, սկսեալ Մէկ ՖՐԱՆԿէ, և վճարելի միմիայն մէկ տարուան համար (52 շաբաթ, այսինքն 52 ֆրանք), այսպէսով ամբողջ կեանքին համար ապահովագրուած կ'ըլլայ 10,000 ֆ.՝ մահուան պարագային, 15,000 ֆր.՝ արկածէն առաջ եկած անկարողութեան պարագային, և օրական հինգ ֆրանք՝ ժամանակաւոր անկարողութեան պարագային։

Ընկերութեան Դրամատունը.—ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ Ընդհ. Գործակալ,—ԵՄԻԼ Ջ.ՕԿԼ

Գալաթիա, Օսմ. Պանքային դէմը, Ինճէյէ Խան, թիւ 7, 8, 9։

ՕՐ ԹԱՍՕՆ Տ'ՕՐ ՕՐ Տ'ՕՐՈՆԹՅ Ս

ԲՈՒՐՋԵԱՆ՝ ԿՕՇԻԿՆԵՐՈՒ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

ԳԱՐԼՕ ԱՀՆԱՄԵԱՆ

ՀԱՆ ԿՕՇԿԱԿԱՐ

ՎԵՐՋԻՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՒ ՁԱՓՈՒ ՎՐԱՑ ԱՐԱՆՑ ԵՒ ԿԱՆԱՆՑ ՀԱՄԱՐ

Նաեւ կաղերու համար պատրաստուած գալաթա, Վոյվոտա փողոց, Թիւ 103

ԱՐԻՍ ԵՒ ԸՆԿ

ՇՈՒԵՇԱՐԻ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ

ՀՈՏԵՂԻՆԱՑ ԵՒ ՕՃԱՌԻ

ՎԱՃԱՌԱՆԻՇ

ՀԻՄՆԵՍԱԼ 1889ԻՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ

Թանգարան

Արուեստագիտական վերջին կատարելագործութեամբ և առաջնակարգ մեքենաներով օժտեալ ու եւրոպացի վարպետի մը հսկողութեան ներքեւ կ'արտադրէ ամենանուրբ հոտեղէններ ինչպէս նաեւ թուալէքի հոտաւէտ և լուացքի պարզ օճառներ։

Տեսակի ազնուութեան մասին եւրոպական ամենամեծ գործարաններու ապրանքայ զէմ մրցելու առաւելութեան կը միացնէ գիներու գերազանց ժամանակները։ Փափաքողներուն քաթալոգը ձրի կը գրկուի։

Մեծաքանակ գնում ընել ուզողները կրնան դիմել Կ. Պոլսոյ մէջ Օրտոյի Պաք և Կ. Իսմիհեան Որդիք վաճառատունները, իսկ գաւառներու և օտար երկիրներու մէջ դիմել գործակալութեանց որ ի օտարս, ուր պիտի գտնեն նմոյշներու ցուցադրութիւն մը՝ պէտք եղած բոլոր տեղեկութիւններով.

ԲՈՒՐՍ.—	Պ. Պ. Լաբարիէ. Որդի եւ Ընկ. 28.—Ռիւ Շաթօտէօն։
ՊՈՒՍԱՏ.—	Պ. Պ. Ապրար եւ Ընկ.
ԱԼԵՔՍԱՆԴՐԻԱ.—	Պ. Մ. Դալվեան.
ԳԱԼԷՊԻ.—	Պ. Հ. Ռոզանպալ.
ՌՈՒՄԱՆԻԱ.—	Պ. Պ. Կ. Ինճիճեան Որդիք.
ՎԱՆԳԱ.—	Պ. Պէռոն Արտինի
ՋՄԻՒՌՆԻԱ.—	Պ. Հայնրիխ Վանրնկ.
ՍԷՐԱՆԿ.—	Պ. Տինօ Թէրմանտէզ.
ԻՒՊԿԻԻ.—	Պ. Մ. Քափուսնօ.
ՊԷՅՐՈՒԹ.—	Պ. Ֆրանսիս Նիֆֆնէր.
ՌԱՄՈՒՆ.—	Պ. Պ. Պետրոսեան եղբարք.
ՏՐԱՊԻԶՈՆ.—	Պ. Սրիս Կ. Ինճիճեան.

ՍԻՆԿԷՐ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ

Ժ. ՆԱՅՏԼԻՆԿԷՐ

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. ազգատնակ տոկունութեամբ այն քան գնահատուած են որ աշխարհս ամէն կողմը տարածուած են, և բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէրի Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական և շքանշաններ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներու մէջ։

Արեւելքի մէջ Սինկէրի մեքենաներուն միակ ներկայացուցիչն է Մ. Ժ. Նայտլինկէր, որ բազմաթիւ Թուրքիոյ մէջ ճանաչուելով հաստատած է։

Սինկէրի մեքենաները կը վաճառուին՝ ԲՆՐԱ, Շէյռակ Համբայ, Գալաթա Սէրայի դիմաց։

ԳԱԼԱԹԱ Սինկէր Խան, Թիւնէլին Կռեւ. Թրամվայի կայարանին դիմաց.

ՍՏԱՄԲՈՒԼ Սուլթան Համամ Թիւ 2. Սուլթան Պայազիտ Թրամվէյի Սթասիոնին դիմաց Թիւ 13։

ԻՆՉ ԿԵՐՑՆԵՄ ՏՂԵԿԻՍ

Տղաք երբ հինգ վեց ամսու ըլլան, մայրերը անոնց լաւ ընդարար ուտելիք գտնելու հետամուտ կ'ըլլան, ինչ որ շատ բնական է, ըստ որում, մայրական կաթը որչափ ալ առատ ու զօրաւոր ըլլայ, այլեւս անբաւական կը դառնայ տղաքն ուժովցնելու, երբ վեց ամսու ըլլան անոնք։ Բարիզի ամէնէն հռչակուած բժիշկը Տքթ. Ֆալիէռ, նկատողութեան առնելով այս կարեւոր խնդիրը, երկար փորձերէ ու գնուութիւններէ վերջ, յաջողած է հնարել տղոց համար առաջին կարգի սնունդ մը, ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌԻՆ անուամբ, որ Բարիզի, Լոնտոնի և Վիէննայի Բժշկական Համալսարաններէն գնահատուելով, բոլոր քաղաքակիրթ աշխարհին մէջ ընդհանրացած է։ ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌԻՆ չոքօլատի պէս խիստ քաղցրահամ է և միեւնոյն ժամանակ վերջին աստիճան սննդարար ու կազդուրիչ. մայրական կաթին կրկին անգամը սնունդ կը պարունակէ, զոր ուտող տղաք կը սնանին, կ'ուժգնանան, կ'ամրանան։ կը կայտառնան, չուտով ոտքի կ'ելլեն և առանց հիւանդանալու ակռայ կը հանեն։

Հաղարաւոր օրիորդներ կ'ապացուցանեն որ ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌՈՎ մեծցող տղաք, քաջառոյգ, ուժեղ, զօրաւոր և կայտառ մարդիկ եղած են ապագային։

Ամէն հասակէ անձինք անհրաժեշտ է որ գործածեն այս սքանչելի սնունդը։ Մանաւանդ ծերեր, հիւանդութենէ ապաքինողներ, ծծմայրեր ու նիհարներ, որոնց վերջին տասիճանի ոյժ, սնունդ և կորով կուտայ։

ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌԻՆ կը ծախսուի Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարաններուն ու դեղի մթերանոցներուն մէջ

22—26

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ

ԷՊԻԼԷՆ Ֆ. ՌԷԶՄԱԶՕՂԼՈՒ ԵՒ ԲԸՆ.

Դալաթիա, Վոյվոտա փողոց՝ Մարի խան, Թ. 2

Վերոյիշեալ դրամատունը ամէն տեսակ վճառականական ու պանքայի գործառնութիւններ կ'ընէ։

Արժէթուղթեր աւանդ առնելով փոխատուութիւն։— Գաւառները և արտասահման զրկուելիք գումարներու գանձում և առաքում։— կտրոններու վերջ, չէքեր՝ բովանդակ Թուրքիոյ և Ռուսաստանի համար։—Այս դրամատան մէջ՝ ամսական 20-100 ղրշ. վճարելով կարելի է գնել՝ Օսմանեան և Հելլենական երկաթուղիի պարտատոմսեր, Եգիպտական Ռուֆտի Ֆոնսիէ, Վիլլ տը Բառի, Վիլլ տը Գուիսէլ, Բանամա, Վիլլ տը Բառի քաւորդ թուղթեր, եւայլն, եւայլն։

ԲԱԶԷ

Հայ վճռատատուն պատրաստ եւ չափու վրայ զգեստներու

Մահմուտ Փաշա, Ապուռ Հէֆ. խան, թ. 5-6

Եղանակիս յարմար Ֆրանսական եւ անգլիական գուռ բուրդ նորածու. յուխաներէ պատրաստած է 10,000 ձեռք հագուստ հին գիներով, այժմեան յաւելեալ գիներէն 40 % աժան։

ԲԱԶԷՆ Միակ վաճառատունն է որ Եւրոպայի գործարաններէն ուղղակի կը ստանայ իր կերպասները։

ԲԱԶԷՆ Այն վաճառատունն է որ իր յանմնառութիւնները անծերի կը զրծարդէ։

ԲԱԶԷՆ Իր ծախած զգեստներու նորոգութիւնը ձրի կը կատարէ։

ԲԱԶԷՆ Վերջապէս այնքան աժան կը ծախէ որ իր մագիլներուն մէջ ամէն մրցում կընայ խեղդել։

ԲԱԶԷԻ Թուրքերէն անունը ՇԱՀԻՆ է, զգուշանալ այս անուան կեղծերէն։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

Ամենաճին Միջազգային Ընկ.ն

Կենաց վրայ ապահովագրութեան

Stockholm յԵւրոպա

Բարիզ 1 և 3 Լը Բէլֆէյ փողոց (Գուվա. ոչ գ'Իգալիէնի անկիւնը)։

Զուտ փոխադարձ շահերը կը պատկանին Ընկ. ԱՄՐՈՂՋ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ։

1900 Յունուար 1ին ամբողջովին իրականացած երաշխաւորութեան պատասխանատուութիւն է Մէկ Միլիարդ 359 Միլիոն ֆր.։ Ապահովագրութիւն որ կը բանի՝ 6,230,000,000ֆր.։ Ընկերութեան հիմնուելէն ի վեր՝ 1845՝ ապահովագրեալներու վճարուած՝ մէկ միլիարդ 660 միլիոն։

Նիւ ԵՈՐՔի ընդհանուր ապահովագիրք (բոլիս) աւելի շատ առանձնաշնորհումներ և առաւելութիւններ կընծայէ ապահովագրելոց քան ուրիշ ընկերութեանց պայմանագիրները։ Նիւ-ԵՈՐՔի ապահովագիրն առաջիկայ չէ բնաւ, և յանմոռն թուականին սկսեալ կերաշխաւորէ արհեստ. մնակութեան և ճամբորդութեան յարակից բոլոր վտանգներն և մահուան ամէն պարագաները. առանց բացառութեան, նոյն իսկ պատերազմի պահուն։ Ապահովագիրն իրաւունք կու տայ տարուէ տարի փոխառութիւններ ընել, որոնց գումարը նշանակուած կըլլայ կանխաւ Ապահովագրութեան մուրհակին մէջ։ առաջին տարեվերջին սկսեալ, ապահովագրողին համար իրաւունքէ անկուած չէայ։ Ընդհանուր ապահովագիրը կ'վճարուի ի դէպ մահու ապահովագրեալ անձին որած բոլոր մասնաճիւղներով, ինչպէս նաեւ ապահովագրեալ դրամագլխով և հարիւրին չորս երաշխաւորեալ տոկոսով։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ.

Ցնորդնութիւն ի Թուրքիա

Ֆ. Ոնս. ՀՈՒՍԹԻԼ եւ Ընկ.

ԳՈՆՏԷ-Գասուիրակ

192 Ա. ՋՈՒՆԱՏԵԱՆ

Վոյվոտա փողոց Վիքթորիա խան Գալաթիա

ՆՈՐ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԼԱՌՈՒՍ

Ամէնէն կատարեալը, ամէնէն նորը, լաւագոյնը, եւ բոլոր Ֆրանսական հանրագիտարաններուն ամէնէն լաւ պատկերազարդուածը։

Նոր պատկերազարդ Լառուսը որ Ֆրանսայի մէջ խիստ մեծ յաջողութիւն մը ունեցած է, Նպատակ ունի գոհացում տալ այն անձերուն որոնք կը փափաքին ունենալ վերջ թուով հատորներով, լուրջ կատարեալ և իրականաբար նոր հանրագիտակ բառարան մը։ Ամենաւոր գրագէտներէ և գիտուններէ շարադրուած, նկատի առած է գիտութեանց և հմտութեան ամէնէն վերջին հիմերը, մարդկային գիտութեանց ամէն ճիւղերուն մէջ։ Միանգամայն կը պարունակէ բազմաթիւ պատկերներ ամենամեծ խնամքով պատրաստուած (նշանաւոր անձերու, արուեստի և հոյակապ շինուածներու, տարազներու և թիթերու, երկրաչափական պատկերներու, կենդանիներու և տունկերու, սեւ և գունաւոր տշխարհագրական քարտէսներ)։

Նոր պատկերազարդ Լառուսը 16 երեսնոց, իւրաքանչիւրը 50 սանթիմի տեսարներով կը հրատարակուի, և 1897 Ապրիլ 1էն ի վեր շաբթէ շաբաթ լոյս կը տեսնէ։ Առ նուազն 400 տետր պիտի ըլլայ, որոնք 7 հատոր պիտի կազմեն. բաժանորդները կրնան, եթէ նախամեծար համարին, գործը ընդունիլ 10 տետրէ բաղկացեալ անկազմ սեռիներով, անկազմ կամ կազմուած հատորներով, իրենց հրատարակութենէն վերջ։ Առաջին երեք հատորները արդէն ծախսուեր են։

Պայմանաւոր բաժանորդագիրը հետեւեալն է. { 190 ֆրանք առանձին տետրերով կամ սեռիներով եւ կամ Ֆրէնկազմ հատորով / 225 ֆրանք կազմուած հատորով, (demi chagrin), կարմիր, սեւ կամ կանանչ։

Վճարումը կ'ըլլայ (Բարիզի վրայ մանցաններով) չորս անգամէն, իւրաքանչիւրը հաւասար, այսինքն վեց ամիսը անդամ մը, պայմանաւոր որ առաջին վճարումը ըլլայ ստորագրուած օրը։

Պայմանաւոր բաժանորդագրութեան գրաւելով, ստորագրուողը գերծ կը մնայ ապագայ գինի բարձրացումներէ, նոյն իսկ եթէ աւելի զրաւնեք ալ հրատարակուելու ըլլան։ 587

ԳՐԱՏՈՒՆ ԼԱՌՈՒՍ, Բարիզ, Մօնբառնաս Պուլվարտ, թիւ 17։ Ենդրոդին 16 երեսնոց գրակ մը՝ իբր նմոյշ պիտի ղրկուի ձրիաբար։

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տ՞Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՑԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

(Եանկի գարեջրատան վրայի յարկը, նիւեղ Զրպուրնեանց դէմը)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենատատակ ցաւած ակռաները մէկ անգամէն կը լցնեն. ցաւով դիմելու եւ բուժուած վերադառնալու պէտք չունիս։

Նորաձեւ եղանակաւ, նուրբ, ճաշակաւոր և գիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար և նման բնականի, դիմի ձեւաւորութիւն ըստ տարիքի, ծամողութիւն եւ ազատ արտասանութիւն ապահովելով։

Բերանի հիւանդութիւնք կատարելագէս կը բուժուին ինչպէս նաեւ թմրեցուցիչ չգործածելով և ամենակատարելագործեալ աշխատանքով մինչեւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Ս. Գ. Ջամանները կիրակի օրերն ալ (մինչեւ կէս օր) ինչպէս նաեւ ամէն օր (մինչեւ կէս գիշեր) հիւանդ կ'ընդունին։

Ծանօթ.—Գոյաց կոչմամբ մոլորուիլ ՉՈՒՆԻՆՔ !! 197

Պիտի պահէք ձեր դէմքին գեղեցկութիւնն ու թարմութիւնը գործածելով մանաւոր բրնձափոշի

La VELOUTINE

պատրաստուած Փիսիոնի՝ ձեռք 534

CHles FAY, Perfumista

PARIS, 9, Rue de la Paix, 9, PARIS

EMULSION SCOTT

ՍԳՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ

Գործարանին նշանը

միակ մինոցն է որով կարելի ըլլայ խմել ձկան խէժ և հիպոֆոսֆիթիթ։ Խիստ հաճելի է ճաշակելու և մարսողութեան հրգնէ։ Ամենարի բոլոր բժիշկները ՍԳՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ կը յանձնարարեն բաժնելու համար

ՀԻՊՈՖՈՍՖԻԹ ԿԻՐ, ՊՈՒՇԼ (սրբանան), ԱՆՈՐԻՇՆՈՒԹԻՒՆԸ, ԹԻՒԼԵՐՈՒՄԸ, ՄԱՆԿԱՆՑ ՈՍԿՐԱՓՆԵՐՈՒԹԻՒՆԸ, ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՏՈՒԹՅՈՒԹԻՒՆԸ, ԹՈՐԻ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, ՀԱԶԸ, ՀԱՐԲՈՒԹԸ, ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, և ՄԱՆԿԱՆՑ ՎՐԱՑ ՅԱՐԶԱԿԱՂ ԲՈԼՈՐ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ։

Ընդախոփբոլորդեղագործներուն և դեղավաճառներուն քով։

Գործարանատերը Ֆ. Կ. Գոլիա, ՀԱՄՄԵՐ ԵՒ ՀԱՅԻՐ 531

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆՈՒԱՆ

Վեհափառ Սուլթանին Կայսերական Իրատով

Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892 թուակիր

(ԶՕ ԷՔՖԷՐ 1310)

Գործակալ, Գալաթիոյ մէջ Պ. Ապէր Սիմբոն Մանրաման խան, Վոյվոտա փողոց Թիւ 67

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՀՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

ԾԿԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿԱԳՐԱՆԱԵՐԷՆ Կա ՕԼԻՍ ԵՂԷՆ խան, Քարաքեոյ Գալաթիա

Գործակալ, Գոլոսոյ կողմը Օսմ. Պանքայի մասնաճիւղը Եղէն Համիտ կայրուպ փողոց, Օսմ. Նամակատան դէմ

Դեր-գործակալ Գոլոսոյ կողմը Պ. Ի. Զաւոխ Մաքրուճմըլար, Զաքրլը խան, Թիւ 21 194

ԹՈՄԱՍ ՌԻԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓԵՆԱՑԻՔ

Ընդհանուր Հրոյն, Ն. Գալաթայի և Օթթոմանի

Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս
Սլատոն	1069	Գոմօ	1497	Նոզօ	1011	Մալմօ	724	Ռօզարիօ	186
Ալէքսօ	2607	Գօնկօ	2906	Ղրօսնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սարֆօ	1112
Անմէլօ	1541	Գոցօ	895	Հիրօ	775	Մարգէլլօ	3709	Ֆիրթօ	1735
Աքիսոգօ	2377	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Մէրտաս	3557	Սիլվիօ	1193
Գասանօ	1822	Տօմինօ	937	Հինաու	2720	Միյօ	1057	Պէրցօ	1300
Գօրգանինօ	1364	Տուրօ	2388	Հօրատիօ	3500	Մօնդէռէլլօ	1735	Բասսօ	1722
Գրանօ	1076	Ֆրարօ	1713	Հաւսատէ	595	Մուսթիլլօ	3419	Թ. Նէլլուն	1546
Գրիլնօ	341	Ֆինանտ	504	Իսկօ	3254	Նէրօ	1082	Փօրթօ	2327
Գրիֆֆոլօ	4431	Իտրօ	2464	Բատոնօ	5540	Օնիսօ	4100	Ռօլէտօ	1476
Գէյրօ	1671	Իլուսրատօ	1530	Հիլնօ	1080	Ոնոմարքօ	4036	Բոզրիօ	487
Դալիբաբօ	1287	Իքսազ	1841	Քէլէօ	1052	Ոլյանօ	1535	Ալբերտօ	2429
Դոմէօ	1744	Ֆիտօ	954	Քօլրինօ	2307	Բալէզարօ	1637	Վասքօ	1914
Դազզ	1094	Ֆինլանտ	1328	Քօվնօ	1700	Բոյօ	510	Վէլօ	1389
Ֆիրտանօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1053	Բեռլիզ	2229	Վանիլլանօ	2296
Սիտէրօ	1834	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէքսանդր	2372	Բրինտլա	1683	Եէսօ	1350
Գլիս	2697	Գալիլէօ	2080	Կիվիլէօ	1643	Բօլլօ	1613	Զէցօ	1200
Գալոցաստ	4235	Կնգանօ	1243	Լօրենցօ	2191	Բօմէօ	1789		

Ուրպինօ շոգենաւը, Նաւարկեալ Գրը, ընդհանուր վաճառքով Հրոյն հաս կը սպասուի ամսոյս 13ին։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՆՆ ԲՐՋՕ

Թիւ 23—24, Գրիֆիթ Միւլէք խան, Գալաթիա 577

COMP RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՓԵՆԱՓԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան նշանակութիւնք

Գ. 29 11 Օսէտա ժամ 4ին յետ միջօրէի։

Գ. 30 12 Բոլոր, Թիրէ, Աղերսանդրիա ժամ 10ին միջօրէին առաջ (Հարաւային Էպիրոսի, Բարբարիա, Նիգրա, Գէրսէ եւ Գիրս)։

Ե. 31/13 Օսէտա ժամ 10ին միջօրէին առաջ։

Ե. 31/13 Ռէտոլյու, Սիմեզ, Տուզլա, Ֆոյատ, Զրատիրան, Ֆիրէ եւ Գամիսա ժամ 4ին յետ միջօրէի։

Ուր. 1/14 Օսէտա ժամ 4ին յետ միջօրէի։

ՇՈՓԵՆԱՓԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՄԱՐԱՅԻ ԵՒ ՀԱԼԵՊԱԿԱՆ

Ն. ԲԱՓԷ ԵՒ ԸՆ.

ՊԱՏԱՍԽԱՆ ՇՈՓԵՆՆԵՐԻԵՐ

Ծունիս 10ին Սիրոֆսի, Անասոյ. Գալաթէն

» 10ին Հարսնաց, Անվերջէն։

ՊՈՏԵՆՈՒՍԱՆ

Ծունիս 11ին Սիրոֆսի, ուղ. Մարսիլիա։

Ցանկը ուղղուի Բաքէքի կոնտոր.

Առաջին կարգի 245 ֆրանք. Հ. կարգի 175 ֆրանք. Տեղեկութեանց համար, դիմել Գորնտանսէն Թոք Հանի Քարտէրի դէմ։ 613 Թ. ՏԷՊՕՆԻ

ՅԱՐԵՏ. ԼԻՈՅԴՍ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈՓԵՆԱՓԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերպուլ և Գլասկոյ ՀԷՆ բանով ղրկեալ

Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս
Վիկտորիան	10500	Գլասկոյան	3500
Եէմէնական	10500	Էմբրէսէն	3500
Գէոգրիան	10500	Էսպրէսսն	3000
Լանքասթրիան	9000	Գլենկոյան	2500
Գիլասկիզնա	9000	Գլասկոյան	2500
Գոլոմպիան	9000	Գոլոմպիան	2500
Ֆորթիան	8000	Գոլոմպիան	2500
Գոլոմպիան	8000	Գլասկոյան	2500
Գիլգինիան	3000	Լէոպոլտ	2000
Նորվեկիան	3700	Գրանտ	900
Վանգոնիան	3700	Գրանտ	900
Գլասգոյան	3700	Լիզոյան	900
Ֆոնտանան	3500		

Ապագային այդ գիծերէն կը քանդուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու համար Գալաթիոյ մաքսատունն հանելու համար։ Գրենց հրամանքը պիտի յանձնուի ծանուցումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմեցէք առ

ՅՈՒԼԻՍ ԼԱՅՏՆԷՆ

Գալաթիա, քարտէրին վրայ հին տեղը մաքսատան

600

ՔՈՒՆԱՐԴ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈՓԵՆԱՓԱՅԻՆ

Ցիր տարի նրէս անգամ կը բանի Լիվերպուլ և Նիւ-Եորք

Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս
Իվերնիա	18900	Սիլվանիա	3598
Սարսոնիա	18900	Գանատանիա	4541
Լուքանիա	12952	Վերլա	2229
Քամբանիա	12950	Բավլա	2945
Մուլտանիա	8345	Թիրիա	2936
Ումբրիա	8128	Սիբրիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2558
Սէրվիա	7392	Ալէքսը	2181
Ալբանիա	7189	Շերպուրի	1614

Դիմել առ. ՋՕԼԻ և ՍԻՆԷՐ

Joly et Seager

Մէյմանէթի խան, թիւ 6, 7, 8. Գալաթիա. Գարա Եանիշիան փողոց։ 355

ՄՈՍ

ՇՈՓԵՆԱՓԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերպուլ, Գլասգոյ, Մէրիկոպոլ և Նիւ Յորք ՀԷՆ բանով ղրկեալ

Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս
Բամբէրա	3000	Թիրոս	2400
Ալեպիա	3000	Նէրեմա	2400
Թէլլոգ	2000	Գուտրիա	2350
Ֆրանսիսլա	2000	Աէրա	2129
Ֆարսա	2000	Գիլիա	2000
Ֆանանի	3000	Գանտրիա	1500
Ֆարթիա	2500	[illegible]	1609

Դիմել առ Ֆ. Վ. ՊԻՏՕԼ և ԸՆ. Ալիքեր խան

ՋԷՄԷ ՄԷՍ և ԸՆ.

194 21. Գալաթա Մաքսատան Լիմանաբերան

Հրատարակէր ՋԷՐԻՇ ԵՊԻՍԿՈՊԵԱՆ